

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس

دوره کارشناسی رشته جغرافیا و برنامه ریزی منطقه ای

گروه علوم اجتماعی

مصوب ششصد و نود و ششمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی

مورف ۱۳۸۷/۸/۱۱

بسم الله الرحمن الرحيم
برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته جغرافیا و برنامه ریزی منطقه ای

گروه: علوم اجتماعی	کمیته تخصصی: جغرافیا
رشته: جغرافیا و برنامه ریزی منطقه ای	گرایش:
دوره: کارشناسی	کد رشته :

شورای برنامه ریزی آموزش عالی در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۸/۱۱ بر اساس طرح دوره کارشناسی رشته جغرافیا و برنامه ریزی منطقه ای که توسط گروه علوم اجتماعی تهیه شده و به تایید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرده و مقرر می دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته جغرافیا و برنامه ریزی منطقه ای از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند، لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و موسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می شوند.

ب: موسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بر اساس قوانین تاسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای گسترش آموزش عالی می باشند.

ج: موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۸۷/۸/۱۱ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می شوند لازم الاجرا است.

ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی رشته جغرافیا و برنامه ریزی منطقه ای در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می شود.

رای صادره ششصد و نود و ششمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی

مورخ ۱۳۸۷/۸/۱۱

در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته جغرافیا و برنامه ریزی منطقه ای

۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته جغرافیا و برنامه ریزی

منطقه ای که از طرف گروه پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به

تصوب رسید.

۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

رای صادره ششصد و نود و ششمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی مورخ

۱۳۸۷/۸/۱۱ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته جغرافیا و برنامه ریزی

منطقه ای صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

محمد مهدی زاهدی
وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

رجبعلی برروغی
دبیر شورای گسترش و برنامه ریزی آموزش عالی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای برنامه ریزی آموزش عالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی
رشته جغرافیا و برنامه ریزی منطقه ای

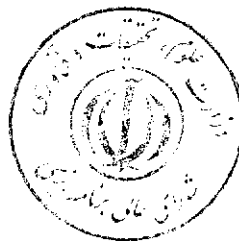
فصل اول: مشخصات کلی

۱- ضرورت

خصلت انبساطی و واگرایانه دایرة علوم و معارف مختلف که در پی تحقیقات، اکتشافات و اختراعات گوناگون و با تکیه بر ابزارها و تکنیکهای مختلف صورت می‌گیرد، همواره موجب گشوده شدن افقهای جدیدی در عرصه‌های علم و دانش می‌شود. این مسئله علاوه بر اینکه مطرح شدن پارادایمهای جدیدی را به دنبال دارد، رشته‌های مختلف علوم را از لحاظ کمتی و کیفی متأثر می‌کند و ضرورتهایی را نیز از جهت ایجاد رشته‌ها و گرایشهای مختلف و جدید مطرح می‌نماید. مطالعه، شناخت و آموزش زوایای جدید مطرح شده در علوم، مستلزم بازنگری و روزآمد کردن رشته‌ها و مطالب آموزشی آنهاست و از این دیدگاه، برنامه‌ریزی درسی و تدوین برنامه‌های آموزشی و سرفصلهای مربوطه فرایندی است که همواره باید دستخوش اصلاحات، بازنگری و تغییرات مداوم باشد تا بتواند همگام با پیشرفت و توسعه علوم و فنون، یافته‌های جدید را در برنامه‌های آموزشی دانشگاهها و مراکز آموزشی بگنجانند. چرا که دانشگاهها و مراکز آموزش عالی عهده دار رسالتهایی چون تولید دانش، تربیت نیروی متخصص مورد نیاز جامعه، گسترش فناوری، نوآوری و خلاقیت هستند و امروزه صاحبان نظران معتقدند دستیابی به توسعه در سایه به کارگیری دانش روز و فناوری پیشرفته حاصل می‌شود. بنابراین، برای قرار گرفتن در جاده توسعه و جلوگیری از عقب ماندگی باید شرایطی فراهم شود که دانشگاهها بتوانند دانشجویان را برای به کارگیری فناوری جدید و پذیرش مسئولیتهای مختلف در سطح سازمانها و جامعه پرورش دهند. مراکز علمی مختلف از جمله یونسکو تحقق جامعه دانایی محور را مشروط به وجود آن دسته از گروههای انسانی تحصیلکرده در مراکز علمی، پژوهشی و تحقیقاتی می‌دانند که توانسته باشند در این مراکز علاوه بر فراگیری علوم نظری و تئوری‌های علمی، روشهای تبدیل علوم را به فعالیتهای درآمدزا و تولید کننده ارزش آموخته باشند و بتوانند علوم فرا گرفته شده را کاربردی کنند.

اگرچه افزایش اعتبارات آموزشی و پژوهشی یکی از راههایی است که می‌تواند در جهت افزایش کیفیت و کمیت آموزش و پژوهش در جوامع مؤثر واقع شود ولی چنانچه برنامه‌های آموزشی و سرفصلهای

مربوطه از کیفیت و کمیت لازم برخوردار نباشند، نتایج مطلوب و مورد نظر حاصل نخواهد شد و صرف ساعتها وقت و هزینه برای تدریس مطالبی که فاقد کارایی لازم بوده و با نیازهای جامعه تناسبی ندارند، هیچ توجیهی ندارد و فارغ التحصیلان با اندک آموخته‌های ضعیف در مواجهه با نیازهای جامعه و بازار کار، خود را کاملاً درمانده و بی‌تجربه خواهند دید. از این رو ضروری است که برنامه‌های آموزشی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی علاوه بر انطباق با استانداردهای جهانی با نیازهای اقتصادی، اجتماعی و سیاسی جامعه و بازار کار هماهنگ باشد و آموزش عالی تربیت کننده نیروی انسانی ماهر، متخصص و روزآمد مورد نیاز کشور در همه زمینه‌ها باشد.

جغرافیا به عنوان علم "فضاشناسی" از حیث بنیادی و علم "فضاسازی" از حیث کاربردی، همپای سایر رشته‌های علمی باید دائماً در فرایند بازنگری، نوسازی و روزآمد شدن قرار گیرد. از اواسط دهه ۱۹۷۰ مسئولیت و اقدامات جغرافیدانان در جهت شناخت مسائل و ابعاد فضایی زندگی بشر و دستیابی جوامع به رفاه و آرامش و نیز کمک به بهزیسی انسان در مکان و فضای جغرافیایی مورد توجه قرار گرفته و ضرورت توسعه پایدار را مطرح کرده است.

کاربردی کردن علم جغرافیا و استفاده از آموزه‌های این علم مستلزم وجود فارغ التحصیلانی است که آموخته‌های آنها با نیازهای جامعه همخوانی داشته باشد تا بتوانند به راحتی در بازار اشتغال جذب شده و با به کارگیری آموخته‌های خود در جامعه نقش آفرینی کنند. نیل به این اهداف نیازمند وجود رشته‌های تخصصی - کاربردی مختلف در جغرافیا می‌باشد.

بیکاری فارغ التحصیلان جغرافیا در ایران تا اندازه زیادی ناشی از این است که آموخته‌های فارغ التحصیلان این رشته در قالب برنامه‌های درسی با نیازها و بازار اشتغال جامعه تناسب چندانی نداشته است.

نگاهی به سرفصلهای برخی از دروس رشته‌های جغرافیا نشان می‌دهد که بخشی از این سرفصلها علاوه بر اینکه فاقد نوآوریهای علمی می‌باشند، مهارتهای کاربردی لازم را نیز در جهت آماده‌سازی فارغ التحصیلان برای جذب در بازار اشتغال در اختیار آنها قرار نمی‌دهد.

بنابراین هدف از بازنگری و اصلاح سرفصلهای موجود و تدوین سرفصلهای جدید که با مشارکت موثر و فعال اعضای محترم هیأت علمی گروههای جغرافیای دانشگاههای مختلف صورت گرفته است را می توان تلاشی در جهت نوسازی علم جغرافیا در ایران از حیث بنیادی و نظری و نیز افزایش مهارتهای کاربردی فارغ التحصیلان آن برای جذب در بازار اشتغال جامعه دانست.

ضرورت رشته جغرافیا و برنامه ریزی منطقه ای به این دلیل است که بر اساس نظر بسیاری از صاحب نظران، منطقه و ناحیه قلب و آزمایشگاه علم جغرافیا محسوب می شود. از طرفی رشته جغرافیا و برنامه ریزی منطقه ای از سابقه ای بیش از یک قرن و نیم در دانشگاه های معتبر جهان برخوردار است. این رشته در کشورهای پیشرفته، بلوک شرق، خاورمیانه و حوزه مدیترانه عمدتاً در گروههای جغرافیا دایر شده است. در کشور ما به جهت مناطق و نواحی ناهمگن و نابرابر به لحاظ طبیعی، اقلیمی، زمین ساختی، انسانی، فرهنگی، اقتصادی و قومیتی و ارائه برنامه های منطقه ای طی ۶۰ سال گذشته و تفاوت های فاحش در زمینه نابرابری های منطقه ای و عدم تعادل ها، تأسیس رشته جغرافیا و برنامه ریزی منطقه ای در گروه جغرافیا بیش از پیش احساس شده و ضرورت دارد.

در حال حاضر کشور دارای ۳۰ استان و حدود ۳۸۰ شهرستان است و تعداد شهرها نیز به ۱۰۸۰ و تعداد روستاها به حدود ۶۴۰۰۰ رسیده است. بنابراین نیل به مناطق و نواحی و منظومه ها و مجموعه های متعادل و سطح بندی های کالبدی - فضایی به لحاظ شاخص های جغرافیایی تنها راه نیل به توسعه متوازن در کشور و مناطق است.

از سوئی با توجه به جایگاه علمی این رشته در دانشگاه های جهان در گروه جغرافیا و مسائل و مشکلات منطقه ای و عدم تعادل و نبود آمایش منطقه ای، ضرورت تهیه طرح های توسعه منطقه ای و آمایش سرزمین ملی و منطقه ای و بررسی پدیده های منطقه ای به لحاظ تعادل ها و عدم تعادل ها و ماهیت طرح ها به لحاظ جغرافیای طبیعی و انسانی و شهری و روستایی و فضاهای ایزوله درون منطقه ای و وجود اساتید متخصص، ضرورت تأسیس رشته جغرافیا و برنامه ریزی منطقه ای بیش از پیش احساس می گردد.

۲- تعریف

جغرافیا در مفهوم امروزی خود علم مکان و فضا است. وظیفه جغرافیدانها کشف قانونمندیها، الگوها و روابط فضایی و تشریح، تحلیل و تفسیر الگوهای مکانی- فضایی پدیده‌ها است. یکی از ویژگیهای فضای جغرافیایی دگرگونی دائمی و مرتب عناصر و محیطهای طبیعی و چشم اندازهای انسانی و فرهنگی می‌باشد که این مسئله موجب ایجاد قلمروها و مرزهای جدیدی در این علم می‌شود. از اینرو مهمترین و در عین حال پیچیده‌ترین بخش مطالعات جغرافیایی، تشریح و تفسیر عوامل جغرافیایی فضا ساز نه تنها به عنوان عوامل ثابت و غیرقابل تغییر، بلکه به مفهوم متغیر و ناپایدار آن در زمان و مکان است.

۳- هدف

با توجه به جنبه‌های نظری و کاربردی علم جغرافیا و اهمیتی که امروزه این علم در شناخت فضای زندگی انسان و راهگشایی و حل بسیاری از مسائل و مشکلات آن یافته است، هدف از آموزش جغرافیا تربیت کارشناسانی است که ضمن فراگیری جنبه‌های نظری و تئوریک علم جغرافیا و ارتقاء آن، از مهارتهای تخصصی- کاربردی لازم در جهت کمک به ایجاد فضای زیست بهینه و پایدار و نیز افزایش رفاه انسان در جامعه برخوردار باشند.

۴- ساختار برنامه آموزشی و تعداد واحدها

برای تحقق اهداف آموزشی و پژوهشی مقطع کارشناسی جغرافیا، برنامه آموزشی رشته‌های آن به ترتیبی تنظیم شده است که هر گروه از دروس پایه، ناحیه‌ای، اختیاری و تخصصی - کاربردی به وجهی منطقی و نظام یافته مکمل یکدیگر باشد. این دروس به صورت دروس پایه (۶۰ واحد)، دروس ناحیه‌ای (۱۴ واحد)، دروس اختیاری (۶ واحد از بین ۱۸ واحد) و دروس تخصصی -

کاربردی (۳۵ واحد) تنظیم شده است. مجموعه این دروس به علاوه ۲۱ واحد دروس عمومی جمعاً ۱۳۶ واحد است که دانشجو باید در دوره کارشناسی آنها را بگذراند. همچنین ۴ واحد از دروس اختیاری می‌تواند توسط گروه مربوطه پیشنهاد شود. دروس مزبور از یک سو در برگیرنده چهارچوب نظری علم جغرافیا و ارتباط و وابستگی عرصه‌های گوناگون این علم است و از سوی دیگر متضمن ایجاد زمینه‌ها، مهارت‌ها و آمادگی‌های لازم برای قبول مسئولیت‌های شغلی در جامعه می‌باشد.

۵- طول دوره و شکل نظام آموزشی

طول دوره کارشناسی رشته جغرافیا و برنامه ریزی منطقه ای ۸ نیمسال تحصیلی است که طول هر نیمسال مطابق نظام آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ۱۷ هفته می‌باشد.

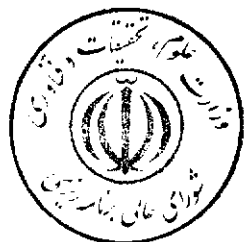
۶- سفرهای علمی و آموزشهای تکمیلی میدانی و عملی

شناخت همه‌جانبه مسائل جغرافیایی بدون مشاهدات علمی امکانپذیر نمی‌باشد. بازدیدهای علمی اعم از بازدیدهای کوتاه مدت چند ساعته تا چند روزه (۱-۷ روز به تشخیص گروه جغرافیا) مکمل دروس نظری است و دانشجویان را از ذهن‌گرایی به واقع‌گرایی سوق داده و آنها را به درک صحیح از پدیده‌های فضایی و محیطی رهنمون می‌شود. از اینرو نقش بنیادی بازدیدهای علمی-آموزشی را می‌توان در اهداف عمده زیر بیان کرد:

- ۱- کمک به تفهیم مفاهیم و مسائل جغرافیایی که در کلاس آموخته شده است؛
- ۲- دانشجو در محیط‌ها و موقعیت‌های جدید معلومات و برداشتهای تازه‌ای کسب می‌کند؛
- ۳- حس کنجکاوی شخصی دانشجو پرورش یافته و او را در شناخت صحیح محیط و فضای جغرافیایی یاری می‌دهد؛
- ۴- دانشجو مهارت‌های اولیه مانند خواندن نقشه و تشخیص عوارض و کاربرد روشهای علمی را در بررسی و فهم چشم‌اندازها و پدیده‌های طبیعی، انسانی و کالبدی و نیز مفاهیمی چون

پراکندگی فضائی، هماهنگی مکانی، تفاوت‌های مکانی و درک یکپارچگی و سیستماتیک دیدن محیط را تجربه می‌کند.

آموزش‌های تکمیلی عملی و میدانی هر درس مطابق آن چیزی است که در جدول سرفصل درس مربوطه تعیین شده است. اجرای این آموزشها با توجه به امکانات دانشگاه و بر اساس تصویب شورای گروه خواهد بود. در مجموع در سرفصل ۲۰ واحد (۱۰ درس) از دروس این برنامه سفر علمی پیش بینی شده است که عبارتند از: همه دروس ناحیه ای ایران، «مخاطرات طبیعی» و «مبانی جغرافیای گردشگری» از مجموعه دروس پایه و «روابط متقابل شهر و روستا» از مجموعه دروس تخصصی- کاربردی. بدیهی است گذراندن این دروس بدون سفر علمی ناتمام تلقی خواهد شد.

۷- نحوه تدریس

در جدول ها و نیز سرفصلهای هریک از دروس، تخصص استاد مورد نیاز برای تدریس آن مشخص شده است و گروههای آموزشی موظف به رعایت تخصص‌های مورد نیاز برای تدریس هریک از دروس می‌باشند. برای دروسی که استاد متخصص مشخص نگردیده، تعیین آن به عهده گروه مربوطه می‌باشد.

نکته: در گروه‌های آموزشی جغرافیا که برای برخی از دروس استاد متخصص وجود ندارد، گروه آموزشی موظف است نسبت به جذب استاد متخصص اعم از استخدام، مدعو، حق‌التدریس و... اقدام نماید و چنانچه استاد متخصص مربوطه وجود نداشت، موقتاً به مدت یک سال یکی از اساتید گروه (که به تخصص مورد نیاز نزدیکتر بوده و علاقمند باشد) به تشخیص شورای گروه، تدریس این درس را به عهده گرفته و مطالعات و بررسیهای لازم را جهت کسب آمادگی در زمینه تدریس این درس را انجام خواهد داد.

۸- پروژه

رشته جغرافیا و برنامه ریزی منطقه ای در قسمت دروس کاربردی دارای درسی تحت عنوان پروژه به ارزش ۳ واحد می باشد که در چارچوب شرایط مندرج در سرفصل مربوطه، دانشجو در نیمسال آخر تحصیلی خود آن را زیر نظر یکی از اساتید متخصص گروه می گذراند.

۹- دلایل تأسیس

رشته جغرافیا و برنامه ریزی منطقه ای در مجموعه رشته های علمی جغرافیا برای مقطع کارشناسی به دلایل زیر طراحی شده است.

۱- تکمیل ساختار دانشگاهی رشته جغرافیا و برنامه ریزی منطقه ای کشور در همه

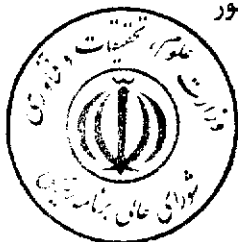
مقاطع

۲- کاربردی بودن رشته و نیاز مناطق کشور به تخصص برنامه ریزی منطقه ای

۳- ماهیت جغرافیایی بودن رشته و وجود عدم تعادل های فاحش در مناطق کشور

۴- نیاز وزارتخانه ها، نهادها و سازمان های دولتی و بخش خصوصی

۵- دارا بودن بازار کار و اشتغال

۱۰- مشخصات

این رشته علاوه بر دروس پایه، ناحیه ای ایران و اختیاری، دارای ۳۵ واحد درس تخصصی - کاربردی بوده که شامل دروس مبانی، نظری و تکنیکی، مهارتی و عملی و کاربردی است. بنابراین تعداد زیادی از دروس این رشته عملی و کارگاهی بوده و ۳ واحد آن پروژه است. دانشجو در این رشته برای تهیه طرح های توسعه منطقه ای، مکان یابی فعالیت ها و آمایش منطقه و سازمان و ساختار فضایی منطقه و رفع عدم تعادل های منطقه ای آشنا می شود.

۱۱- ملاحظات اجرایی

این رشته در دانشگاه هایی که مجوز برگزاری آن را دارند در گروه جغرافیا یا در دانشکده جغرافیا اجرا می شود و تدریس دروس آن عمدتاً توسط اساتید جغرافیای شهری، جغرافیا و برنامه ریزی شهری، جغرافیای ناحیه ای و منطقه ای انجام می گردد. کارگاه و پروژه این رشته مطابق سرفصل مربوطه در ارتباط با یکی از طرح های منطقه ای (شهر، شهرک، شهرک صنعتی، شهرستان، استان، دهستان و بخش)، مکان یابی فعالیت ها و دیگر امور مرتبط با برنامه ریزی و توسعه منطقه ای انجام می شود. مطالب مورد نیاز سرفصل های دروس پیشرفته عموماً در منابع مندرج در ذیل آنها قابل دستیابی است. بنابراین برای دروسی که کتاب ویژه ای وجود ندارد، اساتید می توانند از منابع مربوط مطالب را تهیه نمایند.

۱۲- کاربردها

دانش آموختگان رشته جغرافیا و برنامه ریزی منطقه ای می توانند در سازمان ها و نهادهای زیر به انجام خدمت و ایفای نقش کارشناسی بپردازند.

۱- سازمان مدیریت و برنامه ریزی سابق یا سازمان نظارت و راهبردی ریاست جمهوری

۲- سازمان ملی آمایش کشور

۳- وزارت جهاد کشاورزی

۴- وزارت مسکن و شهرسازی

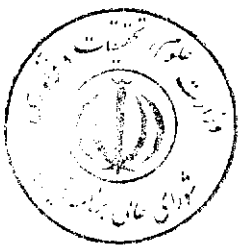
۵- وزارت کشور، استانداریها، فرمانداریها و بخشداریهای کشور

۶- سازمان میراث فرهنگی

۷- مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهرداری تهران

۸- نهاد ریاست جمهوری

۹- سازمان محیط زیست

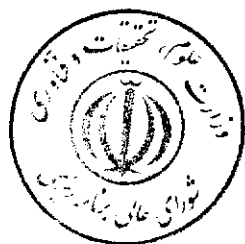
۱۰- مهندسين مشاور

۱۱- مجلس شورای اسلامی و در کمیون های تخصصی به عنوان کارشناس

۱۳- ضرایب و مواد آزمون

ضرایب و مواد آزمون ورودی رشته جغرافیا و برنامه ریزی منطقه ای به شرح جدول زیر است. سازمان
سنجش آموزش کشور موظف است ضرائب این جدول را در آزمون ورودی دانشگاهها در سال
۱۳۸۸.ش. و بعد از آن اعمال نماید.

رشته	ماده درسی آزمون	جغرافیا	ریاضیات و آمار	اقتصاد	علوم اجتماعی	فلسفه و منطق
جغرافیا و برنامه ریزی منطقه ای		۴	۳	۲	۲	۲

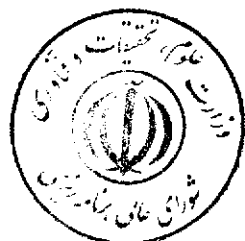

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای برنامه ریزی آموزش عالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی

رشته جغرافیا و برنامه ریزی منطقه ای

فصل دوم: جداول برنامه

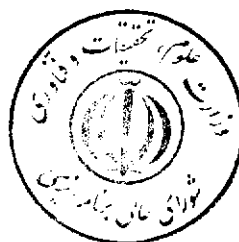

جدول شماره ۱ - دروس پایه (الزامی)

استاد مربوطه	پیشنیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
		عملی	نظری	جمع			
از اساتید متخصص رشته جغرافیا	-	-	۳۴	۳۴	۲	فلسفه و سیر تکوین علم جغرافیا	۱
متخصص روش تحقیق	-	-	۳۴	۳۴	۲	روش تحقیق (نظری)	۲
ریاضیدان	-	-	۳۴	۳۴	۲	ریاضیات مقدماتی	۳
جغرافیدان متخصص آمار	-	-	۳۴	۳۴	۲	آمار و احتمالات	۴
جغرافیدان ریاضی	-	-	۳۴	۳۴	۲	زمین در فضا	۵
ژئومورفولوگ	-	-	۳۴	۳۴	۲	مبانی زمین شناسی	۶
ژئومورفولوگ	مبانی زمین شناسی	-	۳۴	۳۴	۲	مبانی ژئومورفولوژی	۷
اقلیم شناس	مبانی سنجش از دور	-	۳۴	۳۴	۲	مبانی آب و هواشناسی (۱)	۸
اقلیم شناس	مبانی آب و هواشناسی (۱)	-	۳۴	۳۴	۲	مبانی آب و هواشناسی (۲)	۹
هیدرولوگ-اقلیم شناس	-	-	۳۴	۳۴	۲	مبانی هیدرولوژی	۱۰
جغرافیدان طبیعی	-	-	۳۴	۳۴	۲	جغرافیای خاک‌ها	۱۱
جغرافیدان طبیعی	-	-	۳۴	۳۴	۲	مبانی محیط زیست	۱۲
جغرافیدان طبیعی	مبانی ژئومورفولوژی، مبانی آب و هواشناسی (۱)	-	۳۴	۳۴	۲	مخاطرات طبیعی	۱۳
جغرافیدان سیاسی	-	-	۳۴	۳۴	۲	مخاطرات انسانی	۱۴
جغرافیدان جمعیت	-	-	۳۴	۳۴	۲	مبانی جغرافیای جمعیت	۱۵
جغرافیدان اقتصادی	-	-	۳۴	۳۴	۲	مبانی جغرافیای اقتصادی	۱۶
جغرافیدان سیاسی	-	-	۳۴	۳۴	۲	مبانی جغرافیای سیاسی	۱۷
جغرافیدان فرهنگی یا انسانی	-	-	۳۴	۳۴	۲	مبانی جغرافیای فرهنگی	۱۸
جغرافیدان گردشگری یا انسانی	-	-	۳۴	۳۴	۲	مبانی جغرافیای گردشگری	۱۹
جغرافیدان شهری	-	-	۳۴	۳۴	۲	مبانی جغرافیای شهری	۲۰

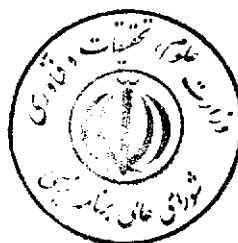
ادامه جدول شماره ۱ - دروس پایه (الزامی)

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			استاد مربوطه
			جمع	نظری	عملی	
۲۱	مبانی جغرافیای روستایی	۲	۳۴	۳۴	-	جغرافیدان روستایی
۲۲	سیاست و فضا	۲	۳۴	۳۴	-	جغرافیدان سیاسی
۲۳	اصول و روشهای برنامه‌ریزی منطقه‌ای	۲	۳۴	۳۴	-	مبانی جغرافیای شهری
۲۴	اصول و روش های آمایش سرزمین	۲	۳۴	۳۴	-	متخصص آمایش - برنامه ریز منطقه ای
۲۵	نقشه خوانی	۲	۵۱	۱۷	۳۴	کار توگراف
۲۶	نقشه برداری	۲	۵۱	۱۷	۳۴	نقشه بردار
۲۷	کار توگرافی و تهیه نقشه های موضوعی	۲	۵۱	۱۷	۳۴	کار توگراف
۲۸	مبانی سنجش از دور	۲	۵۱	۱۷	۳۴	متخصص سنجش از دور
۲۹	مبانی سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS)	۲	۵۱	۱۷	۳۴	متخصص GIS
۳۰	فناوری اطلاعات (IT)	۲	۵۱	۱۷	۳۴	متخصص IT
	جمع	۶۰				

جدول شماره ۲ - دروس ناحیه ای ایران (الزامی)

استاد مربوطه	پیشنیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
		عملی	نظری	جمع			
ژئومورفولوگ	مبانی ژئومورفولوژی	-	۳۴	۳۴	۲	ژئومورفولوژی ایران	۱
اقلیم شناس	مبانی آب و هواشناسی (۱) و (۲)	-	۳۴	۳۴	۲	آب و هوای ایران	۲
جغرافیدان جمعیت یا انسانی	مبانی جغرافیای جمعیت	-	۳۴	۳۴	۲	جغرافیای جمعیت ایران	۳
جغرافیدان اقتصادی	مبانی جغرافیای اقتصادی	-	۳۴	۳۴	۲	جغرافیای اقتصادی ایران	۴
جغرافیدان سیاسی	مبانی جغرافیای سیاسی	-	۳۴	۳۴	۲	جغرافیای سیاسی ایران	۵
جغرافیدان شهری	مبانی جغرافیای شهری	-	۳۴	۳۴	۲	جغرافیای شهری ایران	۶
جغرافیدان روستایی	مبانی جغرافیای روستایی	-	۳۴	۳۴	۲	جغرافیای روستایی ایران	۷
					۱۴		جمع

جدول شماره ۳ - دروس اختیاری

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پیشنیاز	استاد مربوطه
			جمع	نظری	عملی		
۱	اصول و روشهای مطالعات ناحیه ای	۲	۳۴	۳۴	-	-	جغرافیدان
۲	مطالعات منطقه ای (خلیج فارس)	۲	۳۴	۳۴	-	-	جغرافیدان سیاسی
۳	نواحی جغرافیایی ایران	۲	۳۴	۳۴	-	-	جغرافیدان
۴	جغرافیا و جهانی شدن	۲	۳۴	۳۴	-	-	جغرافیدان سیاسی
۵	مبانی جغرافیای ارتباطات	۲	۳۴	۳۴	-	-	جغرافیدان انسانی
۶	تحلیل فضایی	۲	۳۴	۳۴	-	آمار و احتمالات- مبانی سیستم اطلاعات جغرافیایی	جغرافیدان ریاضی
۷	منابع آب ایران	۲	۳۴	۳۴	-	مبانی هیدرولوژی	هیدرولوگ-اقلیم شناس
۸	به پیشنهاد گروه مربوطه	۲	۳۴	۳۴	-	-	جغرافیدان
۹	به پیشنهاد گروه مربوطه	۲	۳۴	۳۴	-	-	جغرافیدان
	جمع	۱۸					

توضیح ۱- دانشجویان مقطع کارشناسی جغرافیا باید از میان ۱۸ واحد دروس اختیاری تعداد ۶ واحد را با موافقت گروه مربوطه انتخاب کرده و بگذرانند.

توضیح ۲- عنوان و سرفصل های دروس شماره ۸ و ۹ با توجه به تشخیص ضرورت توسط گروه جغرافیای دانشگاه مربوطه پیشنهاد شده و به تصویب مقام ذی صلاح در آن دانشگاه خواهد رسید.

جدول شماره ۴ - دروس تخصصی - کاربردی

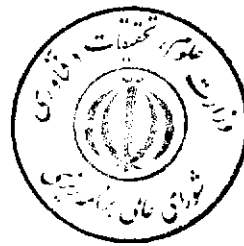
کد درس	نام درس	تعداد واحد			ساعت		
		عملي	نظري	جمع	پيشنيز	استاد مربوطه	
۱	روش تحقیق در مطالعات منطقه ای	۲	۵۱	۱۷	۳۴	روش تحقیق (نظری)	متخصص روش تحقیق
۲	تکنیک‌ها و مدل پیش‌بینی در برنامه‌ریزی منطقه‌ای	۲	۵۱	۱۷	۳۴	اصول و روشهای برنامه‌ریزی منطقه ای	جغرافیدان منطقه ای
۳	برنامه های ملی - منطقه ای و کالبدی در ایران	۲	۳۴	۳۴	-	اصول و روشهای برنامه‌ریزی منطقه ای	جغرافیدان منطقه ای
۴	کاربرد آمار و احتمالات در مطالعات شهری و منطقه ای	۲	۳۴	۳۴	-	آمار و احتمالات	متخصص آمار
۵	کارگاه طرح منطقه ای	۲	۶۴	۳۴	۳۴	برنامه ریزی شهری در ایران	جغرافیدان منطقه ای
۶	مدیریت امور منطقه ای	۲	۳۴	۳۴	-	روش تحقیق در مطالعات منطقه ای	جغرافیدان منطقه ای
۷	نظریه های برنامه ریزی توسعه منطقه ای	۲	۳۴	۳۴	-	-	جغرافیدان منطقه ای
۸	اقتصاد و توسعه منطقه ای	۲	۳۴	۳۴	-	-	جغرافیدان منطقه ای
۹	کاربرد GIS در برنامه ریزی منطقه - ای	۲	۵۱	۱۷	۳۴	مبانی سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS)	متخصص GIS
۱۰	متون تخصصی	۲	۳۴	۳۴	-	-	از اساتید متخصص مربوطه
۱۱	شناخت منابع اساسی منطقه ای (طبیعی و انسانی)	۲	۳۴	۳۴	-	روش تحقیق در مطالعات منطقه ای	جغرافیدان منطقه ای
۱۲	سیستمهای سکونتگاهی منطقه ای	۲	۳۴	۳۴	-	-	جغرافیدان شهری یا روستایی
۱۳	زیر ساختهای منطقه‌ای	۲	۵۱	۱۷	۳۴	-	جغرافیدان منطقه ای
۱۴	روابط متقابل شهر و روستا	۲	۵۱	۱۷	۳۴	مبانی جغرافیای شهری، مبانی جغرافیای روستایی	جغرافیدان شهری یا جغرافیدان روستایی
۱۵	اکوتوریسم و ژئوپارکها	۲	۳۴	-	-	مبانی جغرافیای گردشگری	جغرافیدان گردشگری
۱۶	کاربری اراضی منطقه ای	۲	۵۱	۱۷	۳۴	-	جغرافیدان شهری
۱۷	پروژه	۳	۵۱	-	۵۱	انتخاب در سال آخر	
	جمع		۳۵				

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای برنامه ریزی آموزش عالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی
رشته جغرافیا و برنامه ریزی منطقه ای

فصل سوم: سرفصل دروس

بخش اول: سرفصل دروس پایه (الزامی)

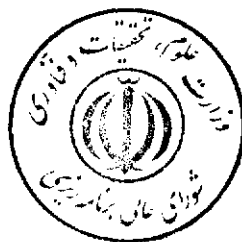
سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	دروس پیش نیاز: ندارد
فلسفه و سیر تکوین علم جغرافیا	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد □ ندارد ■ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □	
<p>اهداف: هدف عمده این درس آشنا کردن دانشجو برای ورود به مباحث و روشهای جغرافیایی است. با توجه به تحول علم جغرافیا در گذر زمان و مطرح شدن پارادایم های جدید، این امکان را در اختیار دانشجو قرار می دهد که با آزادی اندیشه یکی از انگاره های مطرح در جغرافیا را انتخاب کند و به عنوان پایگاه فکری از آن استفاده نماید. بی تردید دانشجوی هدفمند در انجام مطالعات و تحقیقات، موفق تر از دانشجویی خواهد بود که بدون هدف و به صورت جسته و گریخته به جمع آوری اطلاعات بپردازد. شاید بتوان گفت یکی از اهداف اصلی این درس ارتقای بینش دانشجویان باشد، زیرا دانستن اطلاعات مکانی بدون ارتباط فلسفی، علم جغرافیا را از سطح یک علم Science تا حد دانش Knowledge تقلیل می دهد.</p>			
<p>سرفصل ها:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- تبیین فلسفی موضوع درس (تعریف جغرافیا از نظر مکتبها و پارادایم های مختلف) ۲- تعیین قلمرو جغرافیا به عنوان یک علم بین رشته ای ۳- سیر تکاملی جغرافیا از آغاز تا کنون (اندیشه شناسی جغرافیا در گذر زمان) ۴- مهمترین دیدگاهها و مکاتب جغرافیایی (جبرگرایی، امکان گرایی، رادیکال، چشم انداز، سازمان فضایی و ...) ۵- مفاهیم اصلی و اساسی در جغرافیا (انسان، محیط، فضا، مکان، کنش متقابل و ...) ۶- اصول فلسفی علم جغرافیا (علیت، تعمیم، رابطه، تحول، عاملیت فاعل انسانی، اجتماع نقیضین) ۷- نظریه های جدید در قلمرو جغرافیا (در زمینه فمینیسم، گردشگری، اقتصاد سیاسی، فضا، عاملیت انسان، ساختارگرایی و پسا ساختارگرایی، پست مدرنیسم) ۸- مدل های مفهومی و کمی در چهارچوب جغرافیای کمی (مقداری) ۹- روش ها و تکنیک های تحلیل فضای جغرافیایی ۱۰- مسائل و مباحث قابل چالش در جغرافیا (جهانی شدن، هویت مکانی و ...) ۱۱- وضعیت جغرافیا در ایران از آغاز تا کنون ۱۲- نتیجه گیری از بنیانهای نظری 			
<p>منابع اصلی:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- شکویی، حسین (۱۳۷۵)، اندیشه های نو در فلسفه جغرافیا، جلد اول، تهران: انتشارات گیتاشناسی. ۲- بلانت، آلیسون و ویلس، جین (۱۳۸۶)، دگر اندیشی در فلسفه جغرافیا، ترجمه حسین حاتمی نژاد، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۳- پوراحمد، احمد (۱۳۸۶)، فلسفه و قلمرو جغرافیا، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۴- شبلینگ، زاگ (۱۳۷۷)، جغرافیا چیست؟ ترجمه سیروس سهامی، مشهد: انتشارات محقق. ۵- فرید، یداله (۱۳۷۹)، شناخت شناسی و مبانی جغرافیای انسانی، اهر: دانشگاه آزاد اسلامی اهر. ۶- شکویی، حسین (۱۳۸۲)، فلسفه های محیطی و مکتب های جغرافیایی، تهران: انتشارات گیتاشناسی. <p>7- Husain, Majid. (1995). Evolution of Geographical Thought. New Delhi: Rawat Publication.</p>			

منابع فرعی:

- ۱- جانسون، ای. فیر چاپلد (۱۳۷۰)، اصول جغرافیا، ترجمه حسین حاتمی نژاد، تهران: انتشارات سبحاب.
- ۲- شکویی، حسن (۱۳۶۴)، جغرافیای کاربردی و مکتب های جغرافیایی، مشهد: آستان قدس رضوی.
- ۳- هاگت، پیتر (۱۳۷۶)، جغرافیای ترکیبی نو، ترجمه: شاپور گودرزی نژاد، تهران: سمت.
- ۴- درتو، ماکس (۱۳۷۴)، جغرافیای انسانی. ترجمه سیروس سهامی، تهران: انتشارات رایزن.
- ۵- جغرافیا، ماهیت و قلمرو (۱۳۷۳)، مجموعه مقالات سمینار سمت، تهران: انتشارات سمت.
- ۶- کللول، پل (۱۳۷۳)، جغرافیای نو، ترجمه سیروس سهامی، مشهد.
- ۷- هولت جنس، آریلد (۱۳۷۶)، جغرافیا (تاریخ، مفاهیم، مکتبها)، ترجمه جلال تبریزی، تهران: انتشارات سیر و سفر.
- ۸- فرید، یداله (۱۳۵۳)، سیر اندیشه در قلمرو جغرافیای انسانی، تبریز: انتشارات دانشگاه تبریز.
- ۹- لاکست، ایو (۱۳۶۸)، جغرافیا نخست در خدمت جنگ. ترجمه ابوالحسن سروقد مقدم، مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی.
- ۱۰- دولفوس، اولیویه (۱۳۷۰)، تحلیل جغرافیایی، ترجمه سیروس سهامی، مشهد: انتشارات نیکا.
- ۱۱- دولفوس، اولیویه (۱۳۶۹)، فضای جغرافیایی، ترجمه سیروس سهامی، مشهد: انتشارات نیکا.
- ۱۲- میدارل، ادوارد (۱۳۴۳)، سازندگان استراتژی نو، ترجمه محمد علی پیروزان، تهران: انتشارات کتابهای جیبی.
- ۱۳- جانستون، رونالد (۱۳۷۹)، مسئله جا و مکان جغرافیایی، ترجمه جلال تبریزی، تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه.

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: روش تحقیق (نظری)	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: متخصص روش تحقیق	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد	☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه
اهداف: آشنایی دانشجویان با مفاهیم و اصول روش تحقیق علمی از بعد نظری.			
<p>سرفصل ها:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- فلسفه و قواعد پژوهش علمی ۲- تعریف مفاهیم پایه (علم، نظریه، قانون علمی، استدلال، متغیر و انواع آن) ۳- انواع تحقیقات و پژوهش های علمی (بر اساس هدف- بر اساس ماهیت و روش) ۴- فرایند پژوهش علمی (پنج مرحله) ۵- گزینش و تشریح مسئله پژوهش ۶- تدوین فرضیه ۷- جامعه آماری و نمونه گیری (انواع، روش و برآورد حجم نمونه) ۸- روش های گردآوری اطلاعات (کتابخانه ای - میدانی) ۹- تجزیه و تحلیل اطلاعات و داده ها و ارزیابی فرضیه ها ۱۰- تنظیم و تدوین گزارش تحقیق ۱۱- روش تهیه طرح تحقیق ۱۲- الگوها و روشهای ارجاع دهی ۱۳- کاربرد تکنیکها و نرم افزارهای آماری و گرافیکی در تبیین و تنظیم گزارش تحقیق 			
<p>منابع:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- حافظ نیا، محمد رضا (۱۳۸۶)، مقدمه ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، تهران: سمت. ۳- آسایش، حسین؛ مشیری، سید رحیم (۱۳۸۱)، روش شناسی و تکنیکهای تحقیق علمی در علوم انسانی با تاکید بر جغرافیا، تهران: نشر قومس. ۴- خاکی، غلامرضا، (۱۳۷۸)، روش تحقیق با رویکردی به پایان نامه نویسی، تهران: مرکز تحقیقات علمی کشور با همکاری کانون فرهنگی انتشارات درایت. 5- Taylor, Bill & Others. (2006). Research methodology. New Delhi: Prentice-Hall of India 6- Lind say, James M. (1997). Techniques in Human Geography. London: Rout ledge 			

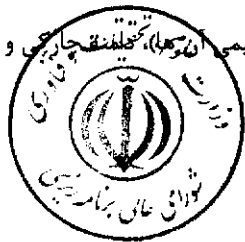

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس: ریاضیات مقدماتی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	دروس پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: ریاضیدان	تعداد ساعات: ۳۴	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی با ریاضیات پایه.			
<p>سرفصل ها:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. خط، مختصات دکارتی، معادله خط ۲. فاصله نقاط و ... ۳. حد، حد یک تابع ۴. قضایای مربوط به حد و ... ۵. لگاریتم ۶. مروری بر مثلثات ۷. سینوس، کسینوس و ... ۸. روابط مثلثاتی ۹. مشتق ۱۰. تعریف و مفهوم هندسی ۱۱. مشتق توابع مثلثاتی و کاربردهای مشتق ۱۲. بردارها ۱۳. مولفه های برداری و بردارهای یکه، مدل سازی حرکت گلوله، معادلات پارامتری در هندسه تحلیلی، مختصات فضایی، بردارها و فاصله در فضا، حاصلضرب اسکالر دو بردار، حاصلضرب برداری دو بردار 			
<p>منابع اصلی:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- توماس، جورج و فینی، راس (۱۳۸۱)، حساب دیفرانسیل و انتگرال و هندسه تحلیلی، ترجمه مهدی بهزاد، سیامک کاظمی و علی کافی، تهران: مرکز نشر دانشگاهی. ۲- جانستون، آر.جی و تیلور، پی. جی. حسابان (۱) تألیف مهندس عبدالکریم شایکان . 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس: آمار و احتمالات	تعداد واحد: ۲ واحد	نوع واحد: نظری	دروس پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: متخصص آمار	تعداد ساعت: ۳۴	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی با آمار توصیفی و احتمالات			
سرفصل ها:			
<p>۱- مفاهیم و تعاریف - آمار، داده ها، اطلاعات، مشاهدات و متغیرها. داده های برداری (جهت دار)، جامعه و نمونه - علامتها و نشانه ها (علامت جمع، ضرب، انحرافات، مجذور انحرافات، مجموع انحرافات، مجذور انحرافات، نمادهای علمی و گرد کردن)</p> <p>۲- سازماندهی و توزیع فراوانی مشاهدات شامل نمایش توزیع فراوانی (جدول توزیع های کیفی و جدول توزیع های کمی برای داده های گسسته، پیوسته و توزیع های توام) و نمایش ترسیمی توزیع های فراوانی (نمودار توزیع فراوانی کیفی و کمی)</p> <p>۳- مشخصات عمومی مشاهدات - فراسنج های مرکزی (شامل میانگین، میانه و مد یا نما) و مقایسه آنها - تغییر پذیری (دامنه تغییرات، انحراف متوسط از میانگین، واریانس و انحراف معیار) - نمایش ترسیمی مشخصات مرکزی - پراکندگی - آستانه ها شامل چندک (چارک ها، دهک ها و صدک ها و نمایش ترسیمی آنها)، گلفینق چارکی و رتبه چندکی - گشتاورها - معیارهای شکل توزیع داده ها (چولگی و کشیدگی) - مقایسه فراسنج ها و آماره ها - مشخصات توصیفی داده های برداری (جهت دار)</p> <p>۴- تبدیل و تغییر مقیاس و موقعیت داده ها (تبدیل های خطی نظیر تفاضل گیری، نمره های معیار و تبدیل های غیر خطی شامل تبدیل های باکس، کاکس و تبدیل های توانی)</p> <p>۵- همبستگی خطی ساده و تعبیر آن، ضریب تعیین و مفهوم آن</p> <p>۶- رگرسیون: رگرسیون خطی ساده، رگرسیون خطی دو متغیره</p> <p>۷- احتمال - مفاهیم، رویکردهای و خواص مقدماتی احتمال شامل: فضای نمونه، پیشامد، نحوه نمایش داده ها در تحلیل های احتمال، احتمال تجمعی، دوره بازگشت، بخت (نسبت وقوع) و محتمل ترین پیشامد، جبر پیشامدها (اجتماع پیشامدها، مکمل (متمم) دوپیشامد، تفاضل دو پیشامد، جمع احتمال و ضرب احتمال ها)، احتمال شرطی و قضیه بیز، قواعد شمارش (جایگشت، ترکیب)</p> <p>- متغیر تصادفی، توزیع احتمال، تابع احتمال، تابع توزیع (تابع احتمال تجمعی)، توابع توزیع تجمعی توام، امید ریاضی و واریانس</p> <p>- متغیر تصادفی گسسته و توزیع های مربوط (توزیع احتمال یکنواخت گسسته، متغیرهای تصادفی برنولی و توزیع دو جمله ای، توزیع دو جمله ای منفی، توزیع هندسی، توزیع چند جمله ای، توزیع فوق هندسی، توزیع بواسون)</p> <p>- متغیر تصادفی پیوسته و توابع احتمال مربوط (توزیع یکنواخت، توزیع نرمال، قضیه حد مرکزی و توزیع نرمال</p>			

استاندارد، توزیع لوگ نرمال، توزیع لوگ نرمال سه متغیره، خانواده توزیع گاما شامل توزیع نمایی، توزیع ویبول، توزیع بتا، توزیع پیرسون تیپ یک و توزیع مربع کای (خی دو)، توزیع t
- توزیع های حدی شامل توزیع گامبل، پیرسون تیپ ۳ و...

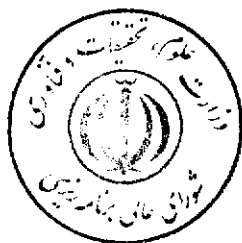
منابع اصلی:

- ۱- وحیدی اصل، محمد قاسم (۱۳۷۹)، «آمار و احتمال در جغرافیا جلد اول»، تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور.
- ۲- آذر، عادل و مومنی، منصور (۱۳۸۱)، «آمار و کاربرد آن در مدیریت ج اول»، تهران: انتشارات سمت.
- ۳- مهدوی، مسعود (۱۳۷۳)، آمار و روشهای تجزیه تحلیل داده‌ها در جغرافیا، تهران: نشر قومس.
- ۴- مهدی‌نژاد، محمود (۱۳۷۸)، مقدمه‌ای بر اصول و روش‌های آمار در جغرافیا، اصفهان: انتشارات کبیر.
- ۵- طاهرخانی، مهدی و مهدوی، مسعود (۱۳۸۴)، کاربرد آمار در جغرافیا، تهران: انتشارات قومس.

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

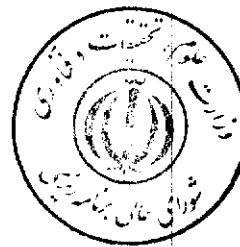
عنوان درس: زمین در فضا	تعداد واحد: ۲ واحد	نوع واحد: نظری	دروس پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان ریاضی	تعداد ساعت: ۴۴	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: - آشنایی با اجرام سماوی - شناخت قوانین حاکم بر حرکت اجرام سماوی - آشنایی با چگونگی بهره گیری انسان از فضا			
سرفصل ها: ۱- تعاریف و مفاهیم پایه فضا، کیهان، کهکشان و ... ۲- چگونگی تولد جهان ۳- بررسی منظومه شمسی (ویژگی خورشید و انواع سیارت) ۴- صورتهای فلکی، سیارکها، ستارگان دنباله دار، شهاب ها و شهاب سنگها ۵- تبیین ویژگی های زمین و ماه (حرکت وضعی و انتقالی) ۶- قوانین حرکت و گرفتگی ها ۷- زمان و تقویم ۸- حاکمیت انسان در فضا			
منابع اصلی: ۱- دالکی، احمد (۱۳۸۰)، زمین در فضا، تهران: انتشارات دانشگاه شهید بهشتی. ۲- مستوفی الممالکی، رضا (۱۳۷۵)، مبانی نجوم و جغرافیای ریاضی (زمین و فضا)، تهران: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی. ۳- فنوتی، عزت اله (۱۳۷۹)، مقدمه‌ای بر جغرافیای ریاضی (زمین در فضا)، تهران: انتشارات گفتمان. ۴- عدالتی، تقی و خرخی، حسن (۱۳۷۴)، اصول و مبانی جغرافیای ریاضی (زمین در فضا)، مشهد: بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی. ۵- گنجی، محمدحسن و دیگران (۱۳۷۸)، زمین در فضا، تهران: انتشارات سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح.			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	دروس پیش نیاز: ندارد
مبانی زمین شناسی			
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد ساعت:	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒	
ژنومورفولوگ	۳۴	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: زمین زیستگاه و کاشانه ما است و هدف از این درس، شناخت هر چه بهتر سازندها و سنگها، و نیروهای طبیعی است که بر زمین و شکل گیری آن تأثیر داشته است.			
سرفصل ها:			
<p>۱- مقدمه (نکات تاریخی زمین شناسی، منظره زمین، زمین پرتکاپو، چرخه سنگ)</p> <p>۲- ماده و کانیها</p> <p>۳- سنگ های آذرین (تبلور ماگما، بافتهای آذرین، ترکیب کانی شناسی، نام گذاری سنگهای آذرین، منابع معدنی فرآیندهای آذرین)، فعالیت های آذرین (طبیعت فعالیت های آتشفشانی، موادی که طی فوران خارج می شوند آتشفشانها و فورانهای آتشفشانی، فورانهای شکافی، آتشفشانها و آب و هوا، فعالیت آذرین نفوذی، فعالیت های آذرین زمین ساخت صفحه ای)</p> <p>۴- سنگهای رسوبی (انواع سنگ های رسوبی، تبدیل رسوبات به سنگ های رسوبی، طبقه بندی سنگ های رسوبی اشکال مخصوص سنگ های رسوبی، منابع انرژی از سنگ های رسوبی)</p> <p>۵- سنگ های دگرگونی (دگرگونی، عوامل دگرگونی، تغییرات بافتی و کانی شناسی، سنگ های دگرگونی متداول محل پیدایش سنگ های دگرگونی، منابع معدنی و فرآیندهای دگرگونی)</p> <p>۶- حرکت ثقلی مواد و عمل آبهای جاری به طور خلاصه</p> <p>۷- کف اقیانوسها، زمین لرزه ها و درون زمین</p> <p>۸- زمین ساخت صفحه ای، تشکیل کوهها، زمان در زمین شناسی، تاریخ زمین</p>			
منابع اصلی:			
<p>۱- تاربوک، ج و لوتگن، ف (۱۳۷۲)، مبانی زمین شناسی، ترجمه رسول اخروی، تهران: وزارت آموزش و پرورش انتشارات مدرسه.</p> <p>۲- اوپروچف (۱۳۶۸)، مبانی زمین شناسی، ترجمه عبدالکریم قریب، تهران: انتشارات خوارزمی.</p>			

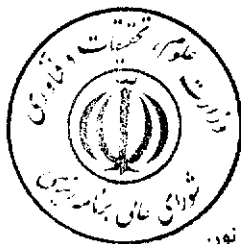

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	نوع واحد: نظری	دروس پیش نیاز: مبانی زمین شناسی
مبانی ژئومورفولوژی	تعداد ساعت: ۳۴	آموزش تکمیلی عملی: دارد □ ندارد ■	
استاد متخصص برای تدریس: ژئومورفولوگ		سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □	
اهداف:			
ژئومورفولوژی علمی است که پدیده های طبیعی که در سطح زمین فرم ها را به وجود می آورند و همین طور فرم های ناشی از آن پدیده ها را مورد مطالعه قرار می دهد. با توجه به اینکه هر گونه بهره وری از سطح زمین با پدیده ها و فرم های ناشی از عملکرد آنها مواجه می شود، لذا اهداف این درس شناخت فرآیند ها و فرم های سطح زمین و مد نظر قرار دادن آنها در برنامه ریزی است.			
سرفصل ها:			
۱- مقدمه (دامنه، تالوگ، برجستگی بین دو دره، فرسایش، لیتولوژی، ساختمان زمین، ویژگیهای شکل افقی و عمودی سطح زمین)			
۲- فرآیندهای داخلی تغییر دهنده سطح زمین (فرآیندهای کوهزایی، حرکات اپیروژنیک، تظاهرات آتشفشانی و اشکال آنها)			
۳- فرآیندهای بیرونی تغییر دهنده سطح زمین (هوازدگی - فیزیکی، شیمیایی و بیولوژیکی - تشکیل خاک و مناطق مربوط به آن)			
۴- حرکات توده ای و اشکال ناشی از آن (حرکات توده ای سست تر، حرکات توده های سنگ از سنگ اساس)			
۵- اشکال ناشی از آب (توانایی کار آب های روان، دره ها، روند توسعه شکل زائی ناشی عمل آب)			
۶- ترکیب اشکال بزرگ (گروه فرم هایی با ساختار ساده، سرزمین های هموار، کواستا، گروه فرم هایی با ساختار پیچیده، کوهستانها)			
۷- تمایز آب وهوایی فرم ها، شکل ها در آب وهوای مرطوب (چشم اندازهای دره ای در آب و هواهای کاملاً مرطوب، اشکال کارستیک)، گروه فرم های مربوط به آب و هوای مرطوب سرد، گروه فرم های نیمه یخساری، شکل های مربوط به آب و هوای نیمه مرطوب (اشکال یخچالی، عمل یخ درحال حرکت، اشکال یخچالی در حوزه یخچال درون قاره ای، اشکال کوهستانی ناشی از یخچال)، اشکال در آب وهوای خشک (عوامل تأثیر گذار در آب وهوای خشک، گروه های شکلی در آب و هوای خشک، توسعه اشکال مناطق خشک)			
۸- اشکال سواحل و کف دریا (شکل ها وتوسعه سواحل، تقسیم بندی و طبقه بندی سواحل، جزایر و ساخت مرجانی، ژئومورفولوژی کف دریا)			
۹- اشکال ناشی از انسان			
منابع اصلی:			
۱- احمدی، ح (۱۳۷۸)، ژئومورفولوژی کاربردی، فرسایش آبی، جلد ۱، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.			
۲- دریو، ماکس (۱۳۷۰)، ژئومورفولوژی اقلیمی و دینامیک خارجی، ترجمه مقصود خیام، تبریز: انتشارات نیا.			
۳- محمودی، ف (۱۳۷۶)، ژئومورفولوژی ساختمانی، تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور.			
4- Easterbrook, D.J. 1999. Surface Processes and Landforms. (2nd. Ed.). Prentice-Hall			
5- Selby, M. J. 1993. Hillslope materials and processes. Oxford U.P. Call No. GB448			
6- S44 1993 Fookes, P.G., Lee, E.M. and Griffiths, J.S., 2007. Engineering Geomorphology. CRC Press, Boca Raton, Florida (US edition)			
6- MACHATSCHEK- F.(1973): Geomorphology STUTTGART- B.G.TEUBNER.GERMANY			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: مبانی سنجش از دور
مبانی آب و هواشناسی (۱)	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد □ ندارد ■	سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □
<p>اهداف:</p> <p>تعریف آب و هواشناسی، شناخت رابطه این علم با جغرافیا، شناخت ساختار اتمسفر، شناسایی عناصر هوا و آب و هوا، تمییز بین علم هواشناسی و علم آب و هواشناسی، توصیف و تبیین تابش دما، رطوبت و بارش، توصیف پراکندگی فضایی این عناصر در سطح جهانی.</p>			
<p>سرفصل ها:</p> <p>۱. شناخت علم آب و هواشناسی</p> <ul style="list-style-type: none"> - هوا و آب و هوا علم هواشناسی و علم آب و هواشناسی، عناصر هوا و آب و هوا، عوامل آب و هوا. - رابطه بین آب و هواشناسی و جغرافیا و علم هواشناسی و علوم دیگر. - شاخه های علم آب و هواشناسی از نظر موضوع و مقیاس مکانی. - منابع داده های آب و هواشناسی، ایستگاه های هواشناسی، ماهواره های هواشناسی، رادار هواشناسی. <p>۲. ساختار اتمسفر</p> <ul style="list-style-type: none"> - تمایز بین هوا (air) و هوا (weather). - ترکیبات اتمسفر - لایه های اتمسفر، اتمسفر استاندارد، نقش ازن. <p>۳. تابش</p> <ul style="list-style-type: none"> - تابش و قوانین آن، انرژی الکترومغناطیسی و طیف آن، نظریه های موجی و ذره ای نور. - تابش موج کوتاه خورشیدی و تابش موج بلند زمینی. - عوامل موثر در تابش خورشیدی شامل ارتفاع و سمت خورشید و تغییرات آنها در طول سال و روز، مسیر حرکت خورشید. - شدت تابش و مدت تابش و تغییرات آنها در روی زمین و در طول سال و روز، ثابت خورشیدی. - انجام تمرین های مختلف در مورد ویژگی های تابش و تغییرات آن بر روی زمین و در طول روز و سال. - تاثیر اتمسفر بر روی تابش خورشیدی شامل انعکاس، پخش، جذب، و عبور. عوامل جذب و پخش انرژی خورشید در اتمسفر. - انرژی خورشیدی در سطح زمین، انواع انرژی تابشی، انعکاسی، و جذبی. عوامل موثر بر انعکاس انرژی و انواع انعکاس، آلبدوی زمین. - جذب انرژی و عوامل موثر بر آن، و چگونگی سرنوشت آن پس از جذب - راههای دفع انرژی از سطح زمین شامل گرمای محسوس تبخیر و تابش - عوامل موثر بر بیلان انرژی سطح زمین. - بیلان انرژی سیاره زمین. - تغییرات انرژی در سطح زمین. <p>۴. دما</p> <ul style="list-style-type: none"> - تعریف دما و شاخص های دما، مقیاس های اندازه گیری دما - دما سنج ها 			

- عوامل موثر بر دما
- تابش ، تغییرات روزانه و سالانه تابش. اختلاف فاز بین دما و تابش.
- ارتفاع، اقلت محیطی دما، وارونگی دمایی و انواع آن. نوسان روزانه و سالانه دما. فصول. نفوذ عمودی دما در زمین و اتمسفر.
- پوشش زمین شامل آبها جنگل ها و زمینهای برهنه.
- توده های هوا
- جریان های اقیانوسی
- ابرناکی آسمان
- پراکندگی فضایی دما
- شاخص بری بودن

۵. رطوبت

- شاخص های اندازه گیری رطوبت
- حالات مختلف رطوبت در طبیعت
- توزیع جغرافیایی رطوبت
- فرایندهای اشباع و تراکم در طبیعت
- عوامل موثر در اشباع و تراکم رطوبت
- انواع اشکال تراکم شامل مه و ابر
- انواع مه
- انواع ابر

۶ بارش

- شرایط ایجاد بارش
- انواع نزولات جوی
- پراکندگی بارش در سطح جهانی
- تحلیل مناطق پر باران و کم باران
- بیابان و نیمه بیابان و معیارهای شناسایی آنها. فرمول ها و مدل های مختلف شناخت مناطق خشک و بیابان.
- خشکسالی

نکته: در همه مباحث تمرین های عملی در کلاس و به صورت تحقیق داده خواهد شد. نقشه ها و نمودار های کتاب بحث خواهد شد.

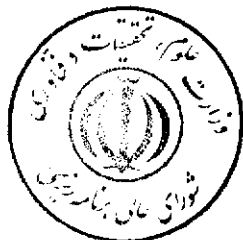
منابع:

۱- علیجانی، بهلول و کاویانی، محمد رضا (۱۳۸۶)، مبانی آب و هواشناسی، تهران: انتشارات سمت.

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: : مبانی آب و هواشناسی (۲)	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز : مبانی آب و هواشناسی (۱)
استاد متخصص برای تدریس: اقلیم شناس	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☐ ندارد ■ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: مطالعه و شناخت فشار هوا و پراکندگی آن. شناخت باد، الگوهای فشار در سطح زمین و سطوح بالای اتمسفری			
سرفصل ها:			
۱- فشار هوا و واحد های اندازه گیری آن			
<ul style="list-style-type: none"> - قانون گازها عوامل موثر در تغییر فشار هوا، اتمسفر پایدار و ناپایدار. - حرکت های اتمسفری و باد. عوامل موثر در ایجاد باد مانند شیب فشار و نیروی کوریولیس و نیروهای اصطکاک و گریز از مرکز و جاذب مرکز. - اندازه حرکت زاویه ای - سیستم های فشار حرارتی و دینامیکی - پراکندگی فشار در سطح زمین. کمر بندهای فشار . - جریان های اقیانوسی - انواع باد ها از نظر مقیاس مکانی. بادهای محلی و بادهای عمومی. - مدل های ارایه شده برای وزش بادهای عمومی مانند مدل هدلی مدل سه سلولی فرل. - اجزای گردش عمومی هوا در مناطق مختلف زمین (حاره ، برون حاره و قطبی) - مدل رزبای و اصل چرخندگی. بادهای غربی و موجهای آنها. تاوله قطبی. - گردش موسمی 			
۲- سیستم های سینوپتیک			
<ul style="list-style-type: none"> - نقشه های هوا - سیستم های سطح بالا شامل موجهای بلند و کوتاه، - هسته های سرعت ، انواع رودبادها ، شاخص های وزش. - سیستم های سینوپتیک سطح زمین مانند - توده های هوا، جبهه ها. - سیکلون ها و آنتی سیکلون ها. ویژگی های هر کدام از نظر عناصر اقلیمی - مراکز تشکیل و مسیر های حرکت سیکلونها - سیستم های کوچک مقیاس منطقه برون حاره مانند تندر ها و توفندها. - سیستم های سینوپتیک منطقه حاره مانند بادهای شرقی موج های شرقی - سیکلون ها و توفان های حاره ای. 			
نکته: در همه مباحث تمرین های عملی در کلاس و به صورت تحقیق داده خواهد شد. نقشه ها و نمودار های کتاب بحث خواهد شد.			
منابع:			
۱- علیجانی، بهلول و کاویانی، محمد رضا (۱۳۸۶)، مبانی آب و هواشناسی، تهران: انتشارات سمت.			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
مبانی هیدرولوژی	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☐	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐
<p>استاد متخصص برای تدریس: هیدرولوگ- اقلیم شناس</p>			
<p>اهداف:</p> <ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با چرخه آب در کره زمین - آشنایی با مبانی شناخت حوضه های آبریز - شناخت ویژگی های آبهای ورودی به حوضه های آبریز - آشنایی با مبانی تشکیل جریانهای سطحی 			
<p>سرفصل ها:</p> <ul style="list-style-type: none"> ۱- تعاریف و مفاهیم هیدرولوژی و انواع علوم آن، چرخه هیدرولوژی ۲- آشنایی با پارامترهای هیدرولوژیکی ۳- شناخت ویژگی های حوضه های آبریز و آشنایی با مبانی فیزیوگرافیک آنها ۴- شناخت ورودیهای حوضه های آبریز شامل بارش های جوی ۵- روش های هیدرومتری ۶- بررسی و تحلیل هیدروگراف جریان ۷- آشنایی با آبهای زیرزمینی ۸- شناخت بیلان آب کشور و حوضه های آبریز ایران 			
<p>منابع:</p> <ul style="list-style-type: none"> ۱- علیزاده، امین (۱۳۸۳)، هیدرولوژی کاربردی، مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی. ۲- مهدوی، محمد (۱۳۸۰)، هیدرولوژی کاربردی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۳- موحد دانش، علی اصغر (۱۳۷۸)، هیدرولوژی آبهای سطحی ایران، تهران: انتشارات سمت. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: جغرافیای خاکها	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیای طبیعی	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی □ آزمایشگاه ■ کارگاه □ سمینار □	
اهداف: آشنائی دانشجویان با پاره ای از مفاهیم و مهارت در طبقه بندی خاک ها و اشنائی با مسائل بهره برداری از آنها			
سرفصل ها: ۱- جغرافیای خاک ها و خاک شناسی ۲- خواص فیزیکوشیمیائی خاک ها - رژیم های حرارتی و رطوبتی ۳- فرایند های خاکساز ۴- طبقه بندی خاک ها در سیستم USDA ۵- طبقه بندی خاک ها در سیستم CSCS ۶- پراکندگی خاک ها ی جهان ۷- خاک های ایران و مسائل آن			
منابع: ۱- رامشت، محمد حسین (۱۳۸۳)، جغرافیای خاک ها، اصفهان: انتشارات دانشگاه اصفهان. ۲- کردوانی، پرویز (۱۳۸۲)، جغرافیای خاک ها، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۳- بنائی، محمد حسن، مومنی، عزیز و بردی، بای (۱۳۸۳)، خاک های ایران، تهران: وزارت جهاد کشاورزی.			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	مبانی محیط زیست	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐		
اهداف:	آشنایی با امکانات محیطی			
سرفصل ها:	<p>۱- مقدمات و تعاریف:</p> <p>۲- محیط در قلمرو علوم مختلف</p> <p>۳- محیط و انواع آن</p> <p>الف) فیزیکی (دریاچه ها، جنگل ها، نواحی کوهستانی، دریا ها و...)</p> <p>ب) انسان ساخت (شهر، روستا، سیستم های زراعی، محیط های فرهنگی و اجتماعی و...)</p> <p>۴- ساختمان و کارکرد محیط زیست</p> <p>۵- روش ها و منطق های شناخت و مطالعه محیط زیست</p> <p>۶- متغیرهای اصلی محیط زیست شامل ماده، انرژی، فضا، زمان و تنوع</p> <p>۷- برهم کنش متغیرهای محیطی</p> <p>۸- آستانه های محیط</p> <p>۹- سیاست، تکنولوژی و محیط زیست</p> <p>۱۰- تعادل، دگرگونی و بحران محیطی</p> <p>۱۱- آلودگی های محیطی مانند آلودگی آب و هوا و خاک</p> <p>۱۲- محیط زیست، جمعیت های انسانی و فعالیت های اقتصادی</p> <p>۸- برنامه ریزی و مدیریت محیطی</p>			
منابع:	<p>۱- میلر، جی. تی (۱۳۷۱)، زیستن در محیط زیست. ترجمه مجید مخدوم، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.</p> <p>۲- وات، کنت (۱۳۷۲)، مبانی محیط زیست. ترجمه عبدالحسین وهاب زاده، مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی.</p> <p>۳- نیشابوری، اصغر (۱۳۸۵)، اکولوژی عمومی، جلد اول، تبریز: انتشارات ذوقی.</p> <p>۴- نیشابوری، اصغر (۱۳۷۴)، جغرافیای زیستی، تهران: سمت.</p>			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: مخاطرات طبیعی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: مبانی ژئومورفولوژی، مبانی آب و هواشناسی (۱)
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان طبیعی	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐ سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف:			
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی و شناخت مخاطرات طبیعی حاکم بر سرزمین - مد نظر قرار دادن آنها در هر گونه برنامه ریزی محیطی 			
سرفصل ها:			
<ul style="list-style-type: none"> ۱- سنجش از دور و عکس های هوایی و خطر ۲- نقشه های خطر ۳- برنامه ریزی کاربری زمین و خطر ۴- فعالیت آتشفشانی، زمین لرزه ۵- حرکات توده ای، عمل آب و کنترل آن (سیل) ۶- نشست زمین، عمل دریا و کنترل آن ۷- عمل باد و کنترل آن ۸- بهم، یخبندان، برف سنگین، تگرگ ۹- آتش سوزی طبیعی ۱۰- مخاطرات ناشی از آلاینده های زمین ساختاری (فلزات سنگین) ۱۱- مخاطرات ناشی از آلودگی منابع آب و استفاده در کشاورزی و سلامت غذا، مکان یابی دفع پسماندها 			
منابع:			
<ul style="list-style-type: none"> ۱- غضبان، فریدون (۱۳۸۱)، زمین شناسی زیست محیطی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۲- کیت، اسمیت (۱۳۸۲)، مخاطرات محیطی، ترجمه ابراهیم مقیمی و شاپور گودرزی نژاد، تهران: انتشارات سمت. 			
<p>3-Robinson, Andrew.1993. Earth Shock-- Hurricanes, Volcanoes, Earthquakes 4-Tornadoes and Other Forces of Nature. London: Thames and Hudson</p>			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: مبانی جغرافیای جمعیت	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان جمعیت	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■	
<p>اهداف: هدف از این درس آشنایی با شاخص های جمعیتی همچون الگوهای فضایی جمعیت، ساختمان جمعیت، حرکات جمعیت، و همچنین اثر و نتایجی که این عوامل جمعیتی بر ویژگی های اجتماعی - اقتصادی - فرهنگی جامعه بشری بر جای می گذارد، می باشد.</p>			
<p>سرفصل ها:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- مفهوم جغرافیای جمعیت ۲- مبانی بخش جمعیت در فضاهای جغرافیایی ۳- اطلاعات جمعیتی ۴- پراکندگی جهانی جمعیت ۵- الگوهای بخش جمعیت ۶- رابطه بخش جمعیت با توسعه ۷- جمعیت و آمایش سرزمین ۸- شهرنشینی ۹- حرکات جمعیت ۱۰- ساختمان جمعیت ۱۱- الگوهای ترکیب جمعیت <ol style="list-style-type: none"> ۱-۱۱- زاد و ولد، باروری ۲-۱۱- مرگ و میر ۳-۱۱- مهاجرت ۴-۱۱- رشد جمعیت 			
<p>منابع:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- مهدوی، مسعود (۱۳۷۳)، اصول و مبانی جغرافیای جمعیت، تهران: نشر قومس. ۲- فرید، یذالله (۱۳۷۴)، جغرافیای جمعیت، تبریز: انتشارات دانشگاه تبریز. ۳- جوان، جعفر، (۱۳۸۰)، جغرافیای جمعیت جوان، مشهد: جهاد دانشگاهی مشهد، مشهد. ۴- زلینسکی، ویلبر (۱۳۷۰)، مقدمه ای بر جغرافیای جمعیت، ترجمه فیروز جمالی، سمت. <p>5- Plane, David & Pogerson, Piter (1994), Geographical Analysis of Population. NewYork: John Wiley & Sons.</p>			

۶-۳-۳- ارتباطات و حمل و نقل در توسعه فضایی؛

۶-۳-۴- گردشگری و توسعه فضایی؛

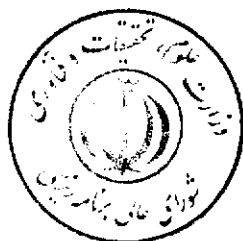
۷- جمع‌بندی و نتیجه‌گیری از مباحث درس.

ج- روش ارائه درس:

برای آشنایی دانشجویان با انواع فضاهای اقتصادی، ارائه درس به صورت سمعی و بصری بوده و استفاده از وسایل کمک آموزشی برای ارائه فیلم، اسلاید و Power point ... از فضاهای متنوع اقتصادی، الزامی است. این درس سفر علمی و کار میدانی ندارد.

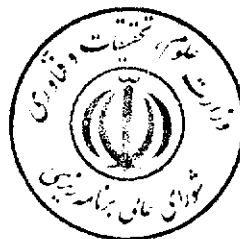
منابع:

- ۱- تولائی، سیمین (۱۳۸۱)، درآمدی بر مبانی جغرافیای اقتصادی، تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی واحد تربیت معلم.
 - ۲- گریگ، دیوید (۱۳۸۱)، مقدمه‌ای بر جغرافیای کشاورزی، ترجمه دکتر عوض کوچکی و دکتر سیاوش دهقانیان و ...، مشهد: انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد؛
 - ۳- مطیعی لنگرودی، سید حسن (۱۳۸۵)، جغرافیای اقتصادی ایران (کشاورزی)، مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد؛
 - ۴- مطیعی لنگرودی، سید حسن (۱۳۸۶)، جغرافیای اقتصادی ایران (صنایع)، مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد؛
 - ۵- نوری، نظام‌الدین (۱۳۷۳)، جغرافیای اقتصادی، مازندران: انتشارات دانشگاه مازندران؛
 - ۶- قره‌نژاد، حسن (۱۳۸۲)، مقدمه‌ای بر جغرافیای صنعتی، اصفهان: انتشارات جهاد دانشگاهی اصفهان.
- 7- Knox, Paul & Agnew, John. (1994). The geography of World Economy. London: Edward Arnold.

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
مبانی جغرافیای سیاسی			
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد ساعت: ۲۴	نوع آموزش تکمیلی عملی:	ندارد ■ دارد □
جغرافیدان سیاسی			
اهداف: آشنا شدن و تسلط بر مبانی و مباحث نظری جغرافیای سیاسی			
سرفصل ها:			
<p>۱- ماهیت و قلمرو جغرافیای سیاسی و سیر تکوین تاریخی آن</p> <p>۲- مفاهیم پایه در جغرافیای سیاسی (سرزمین، بوم، مرز، ملت، هویت ملی، ناسیونالیسم، دولت و حکومت، اقتدار و حاکمیت، شهروندی و دموکراسی، منافع و امنیت ملی، علت وجودی کشور و ...).</p> <p>۳- شاخه ها و گرایش ها در جغرافیای سیاسی (مرز، انتخابات، ژئوپلیتیک، دریاها و ...)</p> <p>۴- الگوهای مدیریت سیاسی فضای ملی (بسیط، فدرال، ناحیه ای، ...)</p> <p>۵- مقیاس های فضایی مدیریت سیاسی فضا (محلی، ناحیه ای، ملی، منطقه ای، جهانی).</p> <p>۶- ساختار فضایی سیاسی کشور (مرزها و انواع آن، تقسیمات داخلی یا کشوری، پایتخت و مرکز سیاسی - اداری، شبکه شهری).</p> <p>۷- حکومت و دولت (ساختار، ماموریت و وظائف، چالش های مدیریتی حکومت ها، توزیع و تمرکز قدرت سیاسی در فضا، روابط با سایر حکومت ها و سیاست خارجی).</p> <p>۸- ملت (ساختار، جامعه مدنی، بازیگران سیاسی، دموکراسی و حقوق شهروندی، پارلمان).</p> <p>۹- قدرت و سیاست (اقتصاد، گروههای فشار، احزاب، روابط قدرت، لابی گری، نیروهای بین المللی و فراملی).</p> <p>۱۰- جغرافیای سیاسی فضای مجازی (مفاهیم قلمرو، هویت، مرز، امنیت، رقابت، منازعه و ... در فضای مجازی).</p> <p>۱۱- مسائل جدید در جغرافیای سیاسی (جهانی شدن و حاکمیت، حفره های دولت، مشارکت و شهروندی، سازمانهای غیر حکومتی، مهاجرتها، بحرانهای منطقه ای، منازعات زیست محیطی، منازعات فرهنگی و هویتی، جنسیت گرای سیاسی، تروریسم و ناامنی، مداخله نظامی و استعمار جدید).</p>			
منابع:			
<p>۱- میرحیدر، دره (۱۳۸۰)، مبانی جغرافیای سیاسی، تهران: سمت.</p> <p>۲- بلاک سل، مارتین (۱۳۸۷)، جغرافیای سیاسی، ترجمه محمدرضا حافظنیا و دیگران، تهران: سمت</p> <p>۳- مویر، ریچارد (۱۳۷۹)، درآمدی نو بر جغرافیای سیاسی، ترجمه دره میرحیدر، تهران: انتشارات سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح.</p> <p>۴- مجتهد زاده، پیروز (۱۳۸۱). جغرافیای سیاسی و سیاست جغرافیایی، تهران: سمت.</p> <p>۵- حافظ نیا، محمدرضا و کاویانی راد، مراد (۱۳۸۳)، افق های جدید در جغرافیای سیاسی، تهران: سمت.</p> <p>۶- جونز، مارتین و دیگران (۱۳۸۶) مقدمه ای بر جغرافیای سیاسی، ترجمه زهرا پیشگاهی فرد و رسول اکبری، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.</p> <p>۷- Glassner, Martin & Fahrner, chuck. (۲۰۰۴). Political Geography. USA: John Wiley & Sons.</p> <p>۸- Blacksell, Mark. (۲۰۰۶). Political Geography. London: Rout ledge.</p> <p>۹- Cox, Kevin. R. (۲۰۰۲). Political Geography. London: Blackwell Pub.</p> <p>۱۰- Dodge, Martin. (۱۹۹۹). The Geographies of Cyber space. London: University College of London.</p>			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
مبانی جغرافیای فرهنگی	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■
اهداف:	آشنائی دانشجویان با پاره ای از مفاهیم و مهارت در شناسائی ویژگی های فرهنگی تولید شده در قلمرو و حوزه های تمدنی مسائل مربوط به آن.		
سرفصل ها:	<p>۱- جغرافیا و مفهوم فرهنگ</p> <p>۲- فرهنگ و فضا</p> <p>۳- عوامل فرهنگ ساز و رابطه آن با فضا</p> <p>۴- سیر تاریخی جغرافیای فرهنگی</p> <p>۵- فرهنگ و توسعه</p> <p>۶- فرهنگ و اقتصاد</p> <p>۷- فرهنگ و مبانی انسان شناختی</p> <p>۸- ارزش ها و فرهنگ در جوامع و ملل</p> <p>۹- حقوق بشر و چالش های ارزشی مبانی فرهنگ</p> <p>۱۰- مدل های فرهنگی و کانون های فرهنگ ساز بین المللی</p> <p>۱۱- ویژگی های فرهنگ در حوزه تمدنی آتن</p> <p>۱۲- ویژگی های فرهنگ در حوزه تمدنی هلال خصیب</p> <p>۱۳- ویژگی های فرهنگ در حوزه تمدنی چین</p>		
منابع:	<p>۱- کرنگ، مایک (۱۳۸۳)، جغرافیای فرهنگی، ترجمه مهدی قره خلو، تهران: سمت.</p> <p>۲- جردن، تری و راونتری، لستر (۱۳۸۰)، مقدمه ای بر جغرافیای فرهنگی، ترجمه سیمین تولایی و محمد سلیمانی، تهران: پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات.</p> <p>۳- جرارد، دلانتی (۱۳۸۶)، دانش در چالش، تهران: پژوهشکده مطالعات اجتماعی و فرهنگی.</p> <p>۴- فاضلی، نعمت ا... (۱۳۸۶)، مدرن یا امروزی شدن فرهنگ ایران، تهران: پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی.</p> <p>۵- براتی، ناصر (۱۳۸۲)، زبان، تفکر و فضا، تهران: سازمان شهرداری های کشور.</p> <p>6- Lxang, Mike. (1998). Cultural Geography. London: Routledge.</p> <p>7- Rubenstein, James. (1989). The Cultural Landscape. Oxford & ohio: Merrill Publishing Company.</p>		

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
مبانی جغرافیای گردشگری	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	سفر علمی ■ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■
<p>اهداف: آشنایی دانشجویان با مفاهیم، دیدگاهها و اهمیت گردشگری در بهره‌وریهای اقتصادی و توسعه منطقه‌ای، با تکیه بر ویژگیهای مکانی - فضایی فضاهای جغرافیایی. شناخت جاذبه‌ها و جریانهای عرضه و تقاضای گردشگری و ارائه روشها و مدل‌های برنامه‌ریزی برای توسعه گردشگری در فضاهای شهری و روستایی با تکیه بر توانهای محیطی.</p>			
<p>سرفصل‌ها:</p> <p>۱- مقدمه؛</p> <p>۲- تعاریف، مفاهیم و قلمرو جغرافیای گردشگری؛</p> <p>۳- تاریخچه گردشگری در جهان و ایران؛</p> <p>۴- عوامل موثر در گردشگری؛</p> <p>۱-۴- نقش درآمد خانوار در رشد گردشگری؛</p> <p>۲-۴- گذران اوقات فراغت و رشد گردشگری؛</p> <p>۳-۴- نقش ارتباطات و حمل و نقل در رشد گردشگری؛</p> <p>۴-۴- نقش زیرساختهای منطقه‌ای در رشد گردشگری؛</p> <p>۵- انواع گردشگری؛</p> <p>۱-۵- طبیعت گردی؛</p> <p>۲-۵- گردشگری فرهنگی؛</p> <p>۳-۵- گردشگری ورزشی؛</p> <p>۶- اقتصاد گردشگری؛</p> <p>۱-۶- سرمایه‌گذاری و رشد گردشگری؛</p> <p>۲-۶- اشتغال و درآمد فضایی و رشد گردشگری؛</p> <p>۷- جاذبه‌های گردشگری؛</p> <p>۱-۷- جاذبه‌های فرهنگی؛</p> <p>۲-۷- جاذبه‌های طبیعی؛</p> <p>۳-۷- جاذبه‌های تفریحی؛</p> <p>۴-۷- جاذبه‌های علمی و درمانی؛</p> <p>۸- اثرات گردشگری؛</p> <p>۱-۸- اثرات اقتصادی گردشگری بر مکانهای گردشگری؛</p> <p>۲-۸- اثرات فرهنگی گردشگری بر جامعه میزبان؛</p> <p>۳-۸- اثرات مثبت گردشگری بر جامعه میزبان و مهمان؛</p> <p>۴-۸- اثرات منفی گردشگری بر جامعه میزبان و مهمان؛</p> <p>۹- محیط زیست و گردشگری؛</p> <p>۱۰- آینده‌نگری و برنامه‌ریزی برای رشد گردشگری در نواحی شهری و روستایی ایران.</p> <p>چ- روش ارائه درس:</p> <p>تنوع بسیار شدیدی از منظر جاذبه‌های گردشگری در سرزمین ایران مشاهده می‌شود، که مشاهده آنها می‌تواند در درک</p>			

بهتر مفاهیم درس تاثیرگذار باشد. لذا، ارائه درس به صورت سمعی و بصری و استفاده از وسایل کمک آموزشی برای ارائه فیلم، اسلاید و Power point ... از فضاهای متنوع گردشگری ایران، در آموزش مطلوب درس موثر خواهد بود. این درس دارای ۵ روز سفر علمی همراه با کار پژوهشی میدانی در نواحی مختلف گردشگری ایران می باشد

منابع:

- ۱- پاپلی یزدی، محمد حسین و سقایی، مهدی (۱۳۸۵)، گردشگری (ماهیت، مفاهیم)، تهران: انتشارات سمت.
 - ۲- معصومی، مسعود (۱۳۸۵)، ماهیت گردشگری: ابعاد اقتصادی، فرهنگی، ... گردشگری، تهران: انتشارات پیک کوثر.
 - ۳- قره نژاد، حسن (۱۳۸۶)، مقدمه‌ای بر توسعه گردشگری و مهمانپذیری. نجف آباد: دانشگاه آزاد اسلامی.
 - ۴- حفاظت محیط زیست (۱۳۷۴)، اکولوژی، فعالیتهای تفریحی و صنعت جهانگردی: اکوتوریسم، تهران: انتشارات سازمان حفاظت محیط زیست.
 - ۵- رضوانی، علی اصغر (۱۳۷۹)، جغرافیا و صنعت توریسم، تهران: انتشارات پیام نور.
 - ۶- قادری، زاهد (۱۳۸۳)، اصول برنامه ریزی توسعه پایدار گردشگری روستایی، تهران: سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور.
 - ۷- شارپلی، ریچارد جولیا (۱۳۸۰)، گردشگری روستایی، ترجمه رحمت الله منشی زاده، تهران: انتشارات منشی.
- 7- Williams, Stephen. (2000). Tourism Geography. London: Routledge.

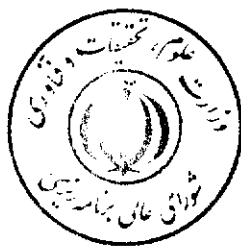
سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: مبانی جغرافیای شهری	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان شهری	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: ☐ ندارد ☒ دارد	☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒
اهداف: آشنایی دانشجویان با تعاریف، مفاهیم و اصول جغرافیایی شهری و عوامل جغرافیایی در استقرار و مورفولوژی و ساختار فضایی شهرها			
<p>سرفصل ها:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- تعاریف و مفاهیم شهر ۲- عوامل جغرافیایی در مکان یابی و استقرار شهرها ۳- تعاریف شهر از دیدگاه علوم مختلف ۴- طرح و نقشه و ساختار شهری (شعاعی، شطرنجی، خطی و ...) ۵- مورفولوژی شهری و عوامل موثر در شکل گیری آن ۶- بافت و حوزه های اکولوژیکی شهر و عوامل موثر در شکل گیری آنها ۷- بخش مرکزی شهرها و روش های تعیین آن ۸- حومه های شهری و عوامل موثر در شکل گیری آنها ۹- عوامل موثر در پیدایش و شکل گیری حاشیه نشینی ۱۰- شهرهای اقماری و روش مطالعه آن ۱۱- انواع مدل ها و الگوهای توسعه شهر ... ۱۲- ساختار فضایی شهرها ۱۳- نقش و کارکرد شهرها و طبقه بندی شهرها براساس سیستم های اقتصادی، اجتماعی ۱۴- حد متناسب اندازه شهرها ۱۵- ملاک شناخت شهر از روستا ۱۶- شهرهای عصر قرون وسطی، رنسانس، انقلاب صنعتی و قرون جدید 			
<p>منابع:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- شکویی، حسین (۱۳۷۵)، دیدگاه های نو در جغرافیایی شهری، تهران: انتشارات سمت. ۲- فرید، بداله (۱۳۸۰)، جغرافیا و شهرشناسی، تبریز: انتشارات دانشگاه تبریز. ۳- زیاری، کرامت اله (۱۳۸۶)، برنامه ریزی شهرهای جدید، تهران: انتشارات سمت. ۴- پاپلی یزدی، محمدحسین و رجیبی ستاجردی، حسین (۱۳۸۲)، نظریه های شهر و پیرامون. تهران: سمت. <p>5- Hall, Tim. (2001). Urban Geography. London: Routledge.</p>			

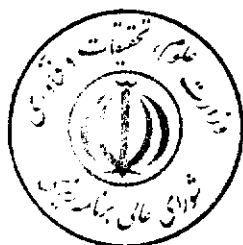
سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
مبانی جغرافیای روستایی	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد □ ندارد ■	سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □
<p>اهداف: مطالعه و شناخت روستا به عنوان کوچکترین واحد سیاسی سرزمینها، و شناسایی ویژگیهای مترتب بر این واحد سیاسی و جمعیت آن، شامل ویژگیهای کالبدی، اکولوژیکی، اقتصادی و اجتماعی، و دستیابی به شناخت عمیق مسائل و تنگناهای حاکم بر این فضای زیستی، برای دستیابی به راهکارهای لازم در زمینه حل این مسائل و مشکلات موجود.</p>			
<p>سرفصل ها:</p> <p>۱- مقدمه؛</p> <p>۲- شالوده، دامنه و اهداف جغرافیای روستایی؛</p> <p>۳- اهمیت مطالعات و روش بررسی در جغرافیای روستایی؛</p> <p>۴- موقعیت و عوامل موثر در نحوه ی استقرار سکونتگاههای روستایی؛</p> <p>۱-۴- عوامل طبیعی و نحوه ی استقرار؛</p> <p>۲-۴- عوامل اقتصادی و اجتماعی و نحوه ی استقرار؛</p> <p>۵- ویژگیهای اقتصادی، اجتماعی سکونتگاههای روستایی؛</p> <p>۱-۵- ساختار مکانی سکونتگاههای روستایی؛</p> <p>۲-۵- ساختار جمعیتی سکونتگاههای روستایی؛</p> <p>۳-۵- مالکیت اراضی و شیوه های بهره برداری در روستاها؛</p> <p>۱-۳-۵- شیوه های تولید در نظام ارباب و رعیتی؛</p> <p>۲-۳-۵- شیوه های تولید خانوادگی؛</p> <p>۳-۳-۵- شیوه های جدید در بهره برداریهای کشاورزی روستاها؛</p> <p>۴-۳-۵- نظام تولید در صنایع روستایی؛</p> <p>۶- نقش نهادهای اقتصادی، اجتماعی و خدماتی در توسعه روستاها</p> <p>۷- آینده نگری و برنامه ریزی برای توسعه روستایی.</p> <p>ج- روش ارائه درس:</p> <p>برای شناخت موقعیت و تنوع کارکردی روستاها، بویژه مقایسه بین روستایی در سطح جهان و کشورهای مختلف، نیاز به ارائه درس به صورت سمعی بصری می باشد، به این لحاظ استفاده از فیلم، اسلاید و Power point در ارائه این درس الزامی است. این درس سفر مطالعاتی برای انجام پژوهش میدانی ندارد.</p>			
<p>منابع:</p> <p>۱- سعیدی. عباس (۱۳۷۷)، مبانی جغرافیای روستایی، تهران: انتشارات سمت.</p> <p>۲- مهدوی. مسعود (۱۳۸۰)، مقدمه ای بر جغرافیای روستایی ایران، تهران: انتشارات سمت.</p> <p>۳- حسینی ابری. سید حسن (۱۳۸۰)، مدخلی بر جغرافیای روستایی ایران، اصفهان: انتشارات دانشگاه اصفهان.</p> <p>۴- فشارکی. پریدخت (۱۳۷۸)، جغرافیای روستایی، تهران: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی.</p> <p>۵- پایلی یزدی، محمدحسین و رجیبی ستاجردی، حسین (۱۳۸۲). نظریه های شهر و پیرامون. تهران: سمت.</p> <p>6- Gilg, Andrew. (1989). An Introduction to Rural Geography. London: Edward Arnold.</p>			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
سیاست و فضا			
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد □ ندارد ■	
جغرافیدان سیاسی		سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □	
اهداف: آشنایی دانشجویان با مفاهیم پایه و نیز تاثیر متقابل سیاست و فضای جغرافیایی، به عبارتی شناخت فرایندها و کیفیت شکل گیری فضای جغرافیایی تحت تاثیر اندیشه ها و تصمیمات سیاسی و بالعکس تاثیر مقتضیات فضا بر شکل گیری سیاستها			
سرفصل ها: <ol style="list-style-type: none"> ۱- تبیین مفاهیم پایه: ایدئولوژی، سیاست و فضای جغرافیایی (شاخصهای مربوطه) ۲- تبیین تاثیر متقابل و رابطه دیالکتیکی سیاست و فضا (دینامیسم فضائی، اجتماعی و سیاسی) ۳- فلسفه جغرافیایی حکومت و نظام سیاسی ۴- فلسفه جغرافیایی حقوق شهروندی و دموکراسی ۵- جغرافیا و حقوق اساسی و قوانین اساسی ۶- قانونگذاری و تصورات و برداشتهای جغرافیایی ۷- ادراک مکانی- فضائی، محلی گرایی، ملی گرایی و جهانی شدن ۸- خاص گرایی فضائی - مکانی و ارزشهای جهان گرایی (حقوق بشر) ۹- سیاستهای ستیزه جویانه و فضاهای بحرانی، نا امن و توسعه نیافته ۱۰- سیاست های صلح جویانه و فضاهای توسعه یافته و برابری فضائی ۱۱- سیاست، قدرت و عدالت فضائی-جغرافیایی ۱۲- سیاست و برنامه ریزی های توسعه (بخشی، مکانی، فضائی) ۱۳- جغرافیای سیاسی توسعه لیبرالیسم و سرمایه داری و فضای زندگی بشر 			
منابع: <ol style="list-style-type: none"> ۱- شکویی، حسین (۱۳۸۲)، اندیشه های نو در فلسفه جغرافیا. تهران: انتشارات گیتاشناسی. ۲- حافظ نیا، محمد رضا (۱۳۸۵)، اصول و مفاهیم ژئوپلیتیک. مشهد: انتشارات پاپلی. ۳- جونز مارتین و دیگران (۱۳۸۶)، مقدمه ای بر جغرافیای سیاسی. ترجمه زهرا پیشگاهی فرد و رسول اکبری. تهران: دانشگاه تهران. ۴- پاپلی یزدی، محمد حسین و رجبی سناجردی، حسین (۱۳۸۲)، نظریه های شهر و پیرامون. تهران: سمت. 5- Blomley, Nicholas K. (1994). Law, Space, and the geographies of power. New York & London: the Guil ford press 6- Cox, Kevin R. (2002). Political geography. Oxford-Uk: Blackwell publishing 7- Glassner, M & fahrer, C. (2004). Political geography. United States of America: John Wiley & Sons. 8- All Journals of Space & Polity, London: Rout ledge (especially Vol. 9, No. 1, 2005) 9- Journals of Environmental policy & planning. London: Car fax pub. (Taylor & Francis group) 10- Journal of Transaction s (Vol. 33, No. 2, 2008). London: Institute of British Geographers 11- Journal of Area (Vol. 39, No. 4, 2007). London: Royal Geographical Society (R G S) 12- Journal of Progress in Development Studies (Vol. 5, No. 2, 2005) London: Arnold 13- Mayer, A. & Taubmann, w. (2000). Germany, ten years after Reunification. Germany: Institute fur landerkunde Leipzig 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	اصول و روشهای برنامه ریزی منطقه‌ای	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: مبانی جغرافیای شهری
استاد متخصص برای تدریس:	برنامه ریز منطقه‌ای	تعداد ساعت:	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد □ ندارد ■	سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □
اهداف: آشنایی دانشجویان با تعاریف، مفاهیم و اصول و مبانی برنامه ریزی منطقه‌ای				
<p>سرفصل‌ها:</p> <p>۱- سیر روند برنامه ریزی منطقه‌ای در جهان</p> <p>۲- تعاریف، مفاهیم و اصطلاحات اساسی برنامه ریزی</p> <p>۳- انواع و سطوح گوناگون برنامه ریزی منطقه‌ای</p> <p>۴- جغرافیا و برنامه ریزی منطقه‌ای</p> <p>۵- برنامه ریزی جامع توسعه</p> <p>۶- برنامه ریزی منطقه‌ای</p> <p>۷- برنامه ریزی فضائی</p> <p>۸- برنامه ریزی آمایش سرزمین</p> <p>۹- برنامه ریزی کالبدی</p> <p>۱۰- برنامه ریزی متمرکز و غیرمتمرکز</p> <p>۱۱- منطقه و روش‌های منطقه‌بندی:</p> <p>۱۱-۱- روش عددی وزن بندی</p> <p>۱۱-۲- منطقه جغرافیایی</p> <p>۱۱-۳- روش تحلیل جاذبه‌ای</p> <p>۱۲- انواع منطقه</p> <p>۱۲-۱- منطقه کاربردی</p> <p>۱۲-۲- منطقه جغرافیایی</p> <p>۱۲-۳- منطقه همگن</p> <p>۱۲-۴- منطقه خدماتی</p> <p>۱۳- منطقه شهری و حوزه نفوذ و روش‌های تعیین آنها</p> <p>۱۴- تقسیمات کالبدی منطقه‌ای</p> <p>۱۵- فنون برنامه ریزی منطقه‌ای (اهداف، ماهیت، فلسفه، دلایل، نیازها، تصمیم‌گیری، فرآیند، مراحل)</p> <p>۱۶- راهبردهای برنامه ریزی توسعه منطقه‌ای</p> <p>۱۷- روش‌های تحلیل جمعیت منطقه</p> <p>روش‌های تحلیل اقتصاد منطقه</p>				
<p>منابع:</p> <p>۱- زیاری، کرامت‌اله (۱۳۸۶)، اصول و روش‌های برنامه ریزی منطقه‌ای در ایران، چاپ پنجم، یزد: انتشارات دانشگاه یزد.</p> <p>۲- پاپلی یزدی، محمدحسین و رجبی ستاجردی، حسین (۱۳۸۲)، نظریه‌های شهر و پیرامون. تهران: سمت.</p> <p>3- Plane, David & Rogerson, Peter. (1994). The Geographical Analysis of Population. New York: John Wiley & Sons.</p> <p>4- Hodder, Rupert. (2000). Development Geography. London: Routledge.</p>				

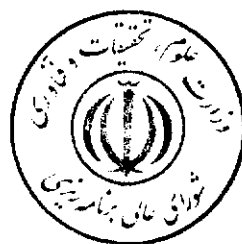
سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
اصول و روشهای آمایش سرزمین	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد	
استاد متخصص برای تدریس: متخصص آمایش - برنامه ریز منطقه ای	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐		
اهداف: آشنایی دانشجویان با تعاریف، مفاهیم و مبانی آمایش سرزمین			
سرفصل ها:			
<p>۱- مفاهیم و تعاریف مربوط به آمایش سرزمین</p> <p>۲- سابقه آمایش سرزمین در جهان</p> <p>۳- تجارب جهانی در زمینه آمایش سرزمین (فرانسه و طرح داتار، آلمان طرح های نظم فضایی، انگلستان، لهستان، ایالات متحده)</p> <p>۴- سابقه آمایش سرزمین در ایران</p> <p>۴-۱- طرح ستیران و محورهای مطالعات</p> <p>۴-۲- طرح سنکوپ و محورهای مطالعات</p> <p>۴-۳- طرح و آمایش سرزمین جمهوری اسلامی در محورهای مطالعات</p> <p>۴-۴- طرح و آمایش سرزمین در ۳۰ استان در سال ۱۳۸۷ در محورهای مطالعات</p> <p>۴-۵- ارزیابی نقاط قوت وضعیت طرح های مذکور</p> <p>۵- اصول و مبانی آمایش سرزمین</p> <p>۶- روش مطالعات در آمایش سرزمین</p> <p>۶-۱- بررسی های اکولوژیکی و محیطی منطقه</p> <p>۶-۲- بررسی توزیع جمعیت و نظام فعالیت ها</p> <p>۶-۳- تحلیل نظام شهری منطقه</p> <p>۶-۴- تحلیل نظام استقرار سکونتگاه ها</p> <p>۶-۵- تحلیل سازمان و عناصر فضایی منطقه</p> <p>۶-۶- تحلیل پیوندهای اصلی میان سکونتگاه ها</p> <p>۶-۷- تهدیدهای اجتماعی و اقتصادی سیاسی و فرهنگی منطقه</p> <p>۶-۸- تبیین استراتژی های توسعه بر مبانی آمایش سرزمین</p>			
منابع:			
<p>۱- مخدوم، مجید (۱۳۸۰)، شالوده آمایش سرزمین، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.</p> <p>۲- زیاری، کرامت اله (۱۳۸۶)، اصول و روش های برنامه ریزی منطقه ای، یزد: انتشارات دانشگاه یزد.</p> <p>۳- زیاری، کرامت اله (۱۳۸۴)، مکتبها، نظریه ها و مدل های برنامه ریزی منطقه ای، یزد: دانشگاه یزد.</p> <p>۴- سرور، رحیم (۱۳۸۵)، جغرافیای کاربردی و آمایش سرزمین، تهران: سمت.</p>			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: نقشه خوانی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری / عملی	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: کار توگراف	تعداد ساعت: ۵۱	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه ■ سمینار □	
اهداف:			
- شناخت انواع نقشه های توپوگرافی - آشنایی با روش های مختلف تفسیر نقشه ها			
سرفصل ها:			
۱. تعریف و انواع نقشه، فنون تهیه نقشه ۲. اطلاعات حاشیه ای نقشه و علائم قرار دادی ۳. انواع شمال ها در نقشه ۴. مختصات جغرافیایی و شبکه بندی قائم الزاویه ۵. مقیاس نقشه و انواع آن ۶. بررسی و تفسیر نقشه های توپوگرافیک ۷. نمایش ارتفاعات روی نقشه توپوگرافی و تهیه نیمرخ های توپوگرافیک ۸. چگونگی تهیه بلوک دیاگرام و تفسیر آن ۹. چگونگی نمایش انواع عوارض توپوگرافیک روی نقشه ها ۱۰. چگونگی تهیه نقشه شیب و نحوه محاسبه آن			
منابع:			
۱- یمانی، مجتبی (۱۳۸۶)، مبانی نقشه خوانی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۲- جعفری، عباس (۱۳۶۳)، نقشه خوانی، تهران: انتشارات گیتاشناسی. ۳- مهدی نژاد، محمد (۱۳۸۰)، نقشه خوانی، اصفهان: انتشارات گلپای محمدی.			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: نقشه برداری	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری / عملی	وضعیت پیش نیاز: نقشه خوانی
استاد متخصص برای تدریس: نقشه بردار	تعداد ساعت: ۵۱	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه ■ سمینار □
اهداف:			
آشنایی با اصول تهیه نقشه			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱. مفاهیم پایه علم نقشه برداری ۲. چگونگی تعیین امتداد جغرافیایی و طول و عرض جغرافیایی ۳. انواع خطاها ۴. اندازه گیری مساحت و روشهای تعیین آن ۵. تعیین موقعیت ارتفاعی نقاط ۶. ترازیبی مستقیم و ترازیبی سطح ۷. تعیین نیمرخ های طولی و عرضی ۸. اندازه گیری زاویه ۹. روشهای اندازه گیری تاکنومتری (روش های پیمایش، مثلث بندی، شعاعی، تقاطع و ترفیع) 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- اکبرزاده خوئی، حسین (۱۳۷۸)، آموزش کاربردی نقشه برداری، (همراه با برنامه های محاسباتی - قابل استفاده برای دانشجویان، هنرجویان، نقشه برداران)، تهران: نشر ارم گستر. ۲- صالحی، منصور (۱۳۶۲)، روشهای ساده نقشه برداری، تهران: انتشارات محمد جعفری. ۳- جعفری، عباس (۱۳۵۶)، نقشه برداری، تهران: انتشارات دانشگاه شهید بهشتی. ۴- ذوالفقاری، محمود (۱۳۶۵)، نقشه برداری، تهران: انتشارات محمود ذوالفقاری. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: کارتوگرافی و تهیه نقشه های موضوعی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری / عملی	وضعیت پیش نیاز: نقشه خوانی
استاد متخصص برای تدریس: کارتوگراف	تعداد ساعت: ۵۱	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه ■ سمینار □
اهداف:			
- شناخت اصول حاکم بر تهیه نقشه های مختلف - آشنایی با سیستم های بنیادین تهیه نقشه			
سرفصل ها:			
۱. تعاریف و مفاهیم پایه نقشه و کیفیت آن از دیدگاه کارتوگرافی ۲. طبقه بندی نقشه ها از نظر کارتوگرافی و تاریخچه کارتوگرافی ۳. اصول بنیادین کارتوگرافی شامل مقیاس، سیستم تصویر، تعمیم، گویا کردن نقشه ۴. اصول طراحی و تهیه نقشه ۵. لوازم و ابزار ترسیم نقشه ۶. ترتیب و تکنیک در ترسیم نقشه ۷. نوشتن اسامی و تکنیک آن ۸. تکثیر نقشه ۹. انواع نقشه های جغرافیایی			
منابع:			
۱- مقیمی، سید جعفر و همراه، مجید (۱۳۷۰)، کارتوگرافی، تهران: انتشارات گیتاشناسی. ۲- دانشور، هوشنگ (۱۳۷۰)، کارتوگرافی، تهران: سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح. ۳- زاهدی، مجید (۱۳۸۱)، کارتوگرافی، تهران: انتشارات سمت.			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری / عملی	وضعیت پیش نیاز: نقشه خوانی
مبانی سنجش از دور			
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد ساعت: ۵۱	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	سفر علمی □ آزمایشگاه ■ کارگاه □ سمینار □
متخصص سنجش از دور			
اهداف:			
- آشنایی با مبانی علم سنجش از دور			
- آشنایی با عکس های هوایی و تصاویر ماهواره ای			
- آشنایی با چگونگی تفسیر محصولات سنجش از دور			
سرفصل ها:			
۱	تعاریف و مفاهیم پایه سنجش از دور		
۲	تیبین ویژگی های طیف الکترومغناطیسی و قوانین حاکم بر آن		
۳	بررسی واکنش طیفی پدیده ها در مقابل طیف الکترومغناطیسی		
۴	انواع سکوها و سنجنده های سنجش از دور		
۵	تیبین ویژگی های عکس های هوایی از نظر برجسته بینی، مقیاس و اندازه گیری ها		
۶	بررسی ویژگی های تصاویر ماهواره ای از نظر چگونگی تهیه و مخابره		
۷	فنون تفسیر محصولات سنجش از دور		
۸	مروری بر کاربردهای سنجش از دور در مسایل مختلف جغرافیایی		
منابع:			
۱-	علیزاده ربیعی، حسن (۱۳۷۴)، سنجش از راه دور (اصول و کاربرد)، تهران: انتشارات سمت.		
۲-	زبیری، محمود و مجد، علیرضا (۱۳۸۳)، آشنایی با فن سنجش از دور و کاربرد در منابع طبیعی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.		
۳-	میدرز، پل (۱۳۷۷)، پردازش کامپیوتری سنجش از راه دور. ترجمه محمد نجفی دیسفانی، تهران: انتشارات سمت.		
۴-	لیلساند، کی فر (۱۳۷۹)، اصول و مبانی سنجش از دور. ترجمه و تدوین حمیدالمیران، تهران: سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح.		
۵-	ویلیامز، جاناتان (۱۳۷۶)، اطلاعات جغرافیایی از فضا، ترجمه علی اصغر روشن نژاد، تهران: مرکز اطلاعات جغرافیایی شهر تهران.		

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: مبانی سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS)	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری / عملی	وضعیت پیش نیاز: مبانی سنجش از دور
استاد متخصص برای تدریس: متخصص GIS	تعداد ساعت: ۵۱	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	سفر علمی □ آزمایشگاه ■ کارگاه □ سمینار □
اهداف:			
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با مفاهیم سیستم اطلاعات جغرافیایی - آشنایی با عملیات تحلیلی سیستم اطلاعات جغرافیایی 			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱. مفاهیم پایه سیستم اطلاعات جغرافیایی و قابلیت های آن ۲. ساختار مدل های مکانی در سیستم اطلاعات جغرافیایی ۳. تبیین روش های مختلف وارد کردن داده ها به کامپیوتر ۴. سیستم های تصویر و مختصات ۵. تحلیل ها مکانی در محیط های برداری و رستری ۶. مدل های رقومی زمین و کاربردهای آن ۷. مروری بر کاربردهای سیستم اطلاعات جغرافیایی در مطالعات جغرافیایی 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- بارو، پی.ای (۱۳۷۴)، سیستم اطلاعات جغرافیایی، ترجمه حسن طاهر کیا، تهران: انتشارات سمت. ۲- استان، آرنوف (۱۳۷۵)، سیستم اطلاعات جغرافیایی، ترجمه سازمان نقشه برداری کشور، تهران: انتشارات سازمان نقشه برداری. ۳- هایوودیان، کورنلیوس سارا و کارور، استیو (۱۳۸۱)، مقدمه ای بر سیستم اطلاعات جغرافیایی، ترجمه گیتی تجویدی. ۴- ویلیامز، جان اتان (۱۳۷۴)، اطلاعات جغرافیایی از فضا، ترجمه علی اصغر روشن نژاد، تهران: مرکز اطلاعات جغرافیایی شهر تهران. ۵- مالچفسکی، یاچک (۱۳۸۵)، سامانه اطلاعات جغرافیایی و تحلیل تصمیم چند معیاری، ترجمه اکبر پرهیزگار و عطا غفاری گیلانه، تهران: سمت. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: فناوری اطلاعات (IT)	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری / عملی	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: متخصص IT	تعداد ساعت: ۵۱	نوع آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □	دارد □ ندارد ■
اهداف: - آشنایی با مفاهیم و کاربردهای فناوری اطلاعات			
سرفصل ها: <ul style="list-style-type: none"> ۱- تعریف و مفهوم فناوری اطلاعات ۲- تاریخچه و سیر تحول فناوری اطلاعات ۳- تاثیر فناوری اطلاعات بر اجتماع، فرهنگ، اقتصاد و سیاست ۴- کاربردهای فناوری اطلاعات ۵- روندهای آتی فناوری اطلاعات ۶- مقدمه ای بر وب ۷- آشنایی با نحوه کار وب ۸- نصب و پیکره بندی یک سرور وب ۹- امنیت سرورهای وب 			
منابع: <ul style="list-style-type: none"> ۱- مانلی، برندن (۱۳۸۳)، مبانی فناوری اطلاعات، تهران: انستیتو ایزایران. ۲- مصلاهی، عبدالرضا (۱۳۸۳)، مفاهیم پایه فناوری اطلاعات، تهران: فکر خلاق (نوبن). 			

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای برنامه ریزی آموزش عالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی
رشته جغرافیا و برنامه ریزی منطقه ای

فصل سوم: سرفصل دروس

بخش دوم: سرفصل دروس ناحیه ای ایران (الزامی)

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: ژئومورفولوژی ایران	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: مبانی ژئومورفولوژی
استاد متخصص برای تدریس: ژئومورفولوگ	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: ☒ دارد ☐ ندارد سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: شناخت اشکال مختلف سطح زمین در سرزمین ایران و همین طور فرایندهای سهیم و دخیل در تشکیل و تکوین آن اشکال و در واپسین تحلیل، مد نظر قرار دادن فرم ها و فرایندها در هر گونه بهره وری از زمین.			
<p>سرفصل ها:</p> <p>بخش نخست:</p> <p>۱- فرایندهای ساختمانی و دینامیک درونی</p> <p>۲- موقعیت فلات ایران در کمربند چین خورده آلپ- هیمالیا</p> <p>۳- خطوط اساسی ویژگی های طبیعی و ژئومورفولوژیک ایران</p> <p>۴- تحولات تکتونیکی سرزمین ایران و تاثیرات آن بر ژئومورفولوژی کنونی ایران</p> <p>۵- واحدهای زمین شناسی و ساختمانی ایران</p> <p>۶- گسلهای مهم ایران</p> <p>۷- رخدادهای زمین شناسی ایران در دوران های پرکامبرین، پالئوزوئیک، مزوزوئیک، سنوزوئیک و اثرات آنها در ژئومورفولوژی ایران</p> <p>بخش دوم:</p> <p>۱- فرایندهای اقلیمی و دینامیک های بیرونی</p> <p>۲- تحولات اقلیمی کوتاه تر و شواهد ژئومورفولوژیکی آنها</p> <p>۳- تحولات اقلیمی کوتاه تر در ایران</p> <p>۴- آثار یخچالی کوتاه تر در ایران</p> <p>۵- دریاچه های پلویال در ایران</p> <p>۶- پادگانه های رودخانه ای در ایران</p> <p>۷- نهشته های لسی در ایران</p> <p>۸- مناطق مورفوکلیماتیک ایران در کوتاه تر</p> <p>۹- مناطق مورفوکلیماتیک کنونی در ایران</p> <p>۱۰- ژئومورفولوژی ساحلی، آنتروپوژئولوژی</p>			
<p>منابع:</p> <p>۱- ثروتی، محمد رضا (۱۳۷۸)، ژئومورفولوژی ناحیه ای ایران، تهران: سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح.</p> <p>۲- جداری عبوضی، جمشید (۱۳۸۶)، ژئومورفولوژی ایران، تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور.</p> <p>۳- زمردیان، محمد جعفر (۱۳۸۱)، ژئومورفولوژی ایران، جلد ۱، فرایندهای ساختمانی و دینامیک درونی، مشهد: دانشگاه فردوسی.</p> <p>۴- زمردیان، محمد جعفر (۱۳۸۱)، ژئومورفولوژی ایران، جلد ۲، فرایندهای اقلیمی و دینامیک های بیرونی، مشهد: دانشگاه فردوسی.</p> <p>۵- علایی طالقانی، محمود (۱۳۸۱)، ژئومورفولوژی ایران، تهران: نشر قومس.</p> <p>۶- نگارش، حسین و خسروی، محمود (۱۳۷۷)، کلیات ژئومورفولوژی ایران، زاهدان: انتشارات دانشگاه سیستان و بلوچستان.</p>			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: آب و هوای ایران	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: مبانی آب و هوا (۱) و (۲)
استاد متخصص برای تدریس: اقلیم شناس	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی ■ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □	
اهداف: شناخت آب و هوای ایران و عوامل موثر بر آن و توزیع پراکندگی فضایی آب و هواها در ایران			
سرفصل ها:			
<p>۱- ایران سرزمین تنوع ها. ۲- عوامل اقلیم ایران شامل محلی و بیرونی. ۳- عوامل محلی شامل ناهمواری ها و تابش و پوشش زمین. ۴- عوامل بیرونی شامل همسایه ها و گردش عمومی جو. ۵- همسایه ها. ۶- گردش عمومی جو شامل سیستم های برون حاره مانند رودبادها و سیکلون ها و آنتی سیکلون ها موجهای غربی. ۷- سیستم های منطقه حاره مانند پرفشارهای جنب حاره و کمربند همگرایی حاره ای، رود باد جنب حاره ای. ۸- تابش و تغییرات مکانی و زمانی آن در ایران. ۹- دما و نواحی حرارتی ایران. ۱۰- رطوبت و نواحی رطوبتی ایران. ۱۱- الگوهای فشار و تیپ های هوای ایران. ۱۲- باد و بادهای محلی. ۱۳- بارش و نواحی بارشی. ۱۴- بارش های شدید. ۱۵- نواحی خشک و بیابان. ۱۶- نواحی اقلیمی ایران و روش های طبقه بندی اقلیمی ایران. ۱۷- مخاطرات اقلیمی مانند باد های شدید، باران های سیل سیل آسا، توفان های گرد و خاک، خشکسالی. ۱۸- گرما ها و سرما های زودرس. ۱۹- بیابانزایی استعداد های اقلیمی مناطق ایران.</p>			
منابع:			
۱- علیجانی، بهلول (۱۳۸۶)، آب و هوای ایران، تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور.			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: جغرافیای جمعیت ایران	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: مبانی جغرافیای جمعیت
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان جمعیت یا انسانی	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی ■ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □	
اهداف: هدف از این درس آشنایی با شاخص های جمعیتی همچون الگوهای فضایی جمعیت، ساختمان جمعیت، حرکات جمعیت، و همچنین اثر و نتایجی که این عوامل جمعیتی بر ویژگی های اجتماعی - اقتصادی - فرهنگی کشور ایران بر جای می گذارد، می باشد.			
<p>سرفصل ها:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- جغرافیای جمعیت چیست؟ ۲- پیشینه تاریخی و گذشته نگری جمعیت ایران ۳- تعداد و الگوهای توزیعی جمعیت در سطح کشور ۴- توزیع فضایی - مکانی جمعیت در سطح کشور ۵- ترکیب جنسی و سنی جمعیت ایران ۶- ترکیب و وضع سواد و آموزش در ایران ۷- ترکیب جمعیت فعال و نیروی انسانی در ایران ۸- رشد جمعیت ایران و تحولات دینامیکی آن ۹- مهاجرت و تحرک مکانی جمعیت ۱۰- مهاجرت های داخلی - مهاجرت های خارجی در ایران 			
<p>منابع:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- جوان، جعفر (۱۳۸۰)، جغرافیای جمعیت جوان، مشهد: جهاد دانشگاهی مشهد، مشهد. ۲- جوان، جعفر (۱۳۶۷)، جمعیت ایران و بستر جغرافیایی آن، مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد. ۳- زنجانی، حبیب الله (۱۳۷۰)، جمعیت و شهرنشینی در ایران، تهران: دفتر مطالعات و تحقیقات شهرسازی. ۴- مهدوی، مسعود (۱۳۷۳)، اصول و مبانی جغرافیای جمعیت، تهران: نشر قومس. ۵- فرید، بدالله (۱۳۷۴)، جغرافیای جمعیت، تبریز: انتشارات دانشگاه تبریز. ۶- زلینیسکی، ویلبر (۱۳۷۰)، مقدمه ای بر جغرافیای جمعیت، ترجمه فیروز جمالی، تهران: سمت. <p>7- Plane, David & Pogerson, Piter (1994), Geographical Analysis of population. NewYork: John Wiley & Sons.</p>			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: جغرافیای اقتصادی ایران	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: مبانی جغرافیای اقتصادی
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان اقتصادی	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی ■ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■	

اهداف:

آشنایی دانشجویان با ویژگیهای مکانی- فضایی فعالیتهای اقتصادی در بخشهای مختلف اقتصادی، و بررسی عوامل موثر در شکل پذیری فعالیتهای متاثر از کارکرد های محلی و منطقه ای، و تاثیر انواع فضاها، جریانها و ساختارها، در توزیع جغرافیایی این فعالیتهای و عملکردها آنها در مناطق مختلف جغرافیایی ایران.

سرفصل ها:

۱- مقدمه؛

نقش عوامل طبیعی و انسانی در شکل دهی اقتصاد فضا و ایجاد تفاوتهای اقتصادی بین فضایی؛

۲- ویژگیهای توان تولیدی ایران با تکیه بر موقعیت طبیعی و انسانی سرزمین؛

۳- کشاورزی؛

۱-۳- تاریخچه کشاورزی در ایران؛

۲-۳- توان تولیدی ایران در بخش کشاورزی؛

۱-۲-۳- آب و هوا و کشاورزی ایران؛

۲-۲-۳- منابع آب و کشاورزی ایران؛

۳-۲-۳- منابع خاک و کشاورزی ایران؛

۴-۲-۳- توان و توزیع جغرافیایی جنگل و مرتع در ایران؛

۳-۳- ارزش اقتصادی کشاورزی ایران؛

۱-۳-۳- ایجاد اشتغال و درآمد در فضاهای جغرافیایی ایران؛

۲-۳-۳- تامین نیازهای مصرفی جمعیت و مواد اولیه برای صنایع؛

۳-۳-۳- کسب پشتوانه ارزی برای کشور از طریق صادرات محصولات کشاورزی؛

۴-۳-۳- بهره برداری بهینه از منابع آب و خاک؛

۴-۳-۳- توزیع فضایی انواع تولیدات کشاورزی؛

۱-۴-۳- زراعت و باغداری؛

۲-۴-۳- دامداری و دامپروری و پرورش طیور و ...؛

۵-۳- قطبهای کشاورزی ایران؛

۶-۳- جهت گیری و آینده نگری به سوی کشاورزی پایدار در ایران؛

۴- صنایع:

۱-۴- تاریخچه صنعت در ایران؛

۲-۴- ویژگیها و توانهای جغرافیایی ایران از دیدگاه توسعه صنعتی؛

۱-۲-۴- نیروی انسانی مورد نیاز صنایع؛

۲-۲-۴- تامین سرمایه مورد نیاز صنایع؛

۳-۲-۴- بازاریابی برای تولیدات صنعتی؛

۴-۲-۴- گسترش شبکه های ارتباطی؛

۵-۲-۴- مواد اولیه و منابع معدنی؛

۴-۲-۶- انرژی؛

۴-۲-۷- جهت دهی و حمایت های دولتی؛

۴-۳- روند توسعه صنعتی و ارزش اقتصادی صنایع ایران؛

۴-۴- جغرافیای صنعتی ایران؛

۴-۴-۱- صنایع استخراجی؛

۴-۴-۲- صنایع کارخانه ای و کارگاهی؛

۴-۴-۳- هنرهای سنتی ایران (صنایع دستی)؛

۳-۵- قطبهای صنعتی ایران؛

۴-۶- تنگناهای توسعه ی صنعتی در ایران.

۵- خدمات:

۵-۱- ویژگیهای ایران در توسعه فعالیتهای خدماتی؛

۵-۲- جغرافیای حمل و نقل در ایران؛

۵-۳- توانمندی و فضاهای گردشگری در ایران؛

۵-۴- بازرگانی و تجارت داخلی و خارجی ایران؛

ج- روش ارائه درس:

برای آشنایی دانشجویان با انواع فضاهای اقتصادی سرزمین ایران، ارائه درس به صورت سمعی و بصری بوده و استفاده از وسایل کمک آموزشی برای ارائه فیلم، اسلاید و Power point ... از فضاهای متنوع بخش های مختلف اقتصادی، الزامی است. این درس دارای ۴ روز سفر علمی همراه با کار پژوهشی میدانی در فضاهای کشاورزی، صنعتی و معدنی ایران می باشد.

منابع:

۱- مطیعی لنگرودی، سید حسن (۱۳۸۵)، جغرافیای اقتصادی ایران (کشاورزی)، مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد.

۲- مطیعی لنگرودی، سید حسن (۱۳۸۶)، جغرافیای اقتصادی ایران (صنایع)، مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد.

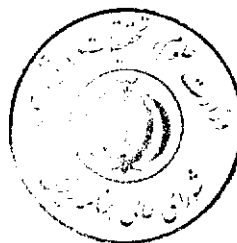
۳- رزاقی، ابراهیم؛ اقتصاد ایران (۱۳۸۵)، تهران: نشر نی.

۴- کریستی ویلسن، ج (۱۳۱۷)، تاریخ صنایع ایران، ترجمه ی عبدالله فریار، ناشر وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه.

۵- یآوری، احمدرضا (۱۳۵۹)، شناختی از کشاورزی سنتی ایران، تهران: انتشارات بنگاه ترجمه و نشر کتاب.

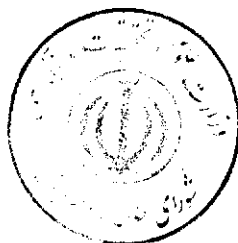
۶- جاسپر سینگ، اس. اس. دیلون (۱۳۷۴)، جغرافیای کشاورزی، ترجمه سیاوش دهقانیان و ...، مشهد: انتشارات دانشگاه

فردوسی مشهد

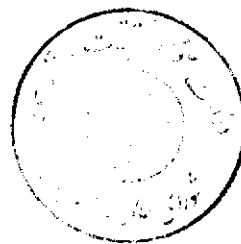
سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: مبانی جغرافیای سیاسی
جغرافیای سیاسی ایران	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	سفر علمی ■ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■
اهداف: آشنایی دانشجویان با ساختار و عناصر جغرافیای سیاسی ایران به عنوان مبنای شناختی مدیریت و سازماندهی سیاسی فضا در ایران.			
<p>سرفصل ها:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- عوامل مؤثر بر پیدایش و بقای کشور و دولت در ایران ۲- ساختار فضائی و هویت ملی و استمرار حکومت ایرانی در بستر تاریخ ۳- موقعیت ژئوپلیتیکی ایران و روابط فضائی با پیرامون ۴- قابلیتها و تنگناهای ژئوپلیتیکی ایران ۵- سرزمین، بنیادهای زیستی و احساس وطن گرایی و عاطفه سرزمینی ۶- ساختار ملت ایران (ریشه شناسی، ساختار اجتماعی و فضائی) ۷- نیروهای همگرا و واگرا در ایران ۸- فرهنگ سیاسی ملت ایران ۹- حکومت در ایران (سیر تکوین- ساختار و سیستم) ۱۰- ساختار سیاسی فضا (مرکز سیاسی اداری - مرزها- تقسیمات کشوری) ۱۱- الگوهای توزیع قدرت سیاسی (توزیع ساختی - توزیع فضائی) ۱۲- نقش آفرینی سیاسی مردم ایران در فرایندهای سیاسی (ملی و محلی) ۱۳- بررسی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران 			
<p>منبع اصلی:</p> <p>۱- حافظ نیا، محمد رضا (۱۳۸۵)، جغرافیای سیاسی ایران، تهران: سمت.</p> <p>منابع فرعی:</p> <p>۱- کریمی پور، یداله (۱۳۷۹)، مقدمه ای بر ایران و همسایگان، تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی (واحد تربیت معلم).</p> <p>۲- مجتهد زاده، پیروز (۱۳۸۶)، بازیگران کوچک در بازی بزرگ، ترجمه سید عباس احمدی، تهران: انتشارات معین.</p> <p>۳- مجتهد زاده، پیروز (۱۳۷۹)، ایده های ژئوپلیتیک و واقعیت های ایرانی، تهران: نشر نی.</p> <p>۴- امین، محمد (۱۳۸۰)، قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، تهران: انتشارات خورشید.</p> <p>5- Mc Lachlan, Keith. (1994). The boundaries of modern Iran. London: UCL press</p> <p>6- Mojtabeh Zadeh, Pirouz. (2006). Boundary Politics and International Boundaries of Iran. Florida: Universal publisher Bo ca Raton</p>			

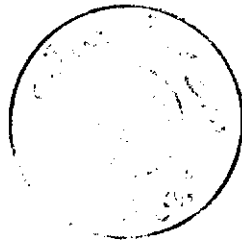
سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: جغرافیای شهری ایران	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: مبانی جغرافیای شهری
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان شهری	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی ■ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■	
اهداف: آشنایی دانشجویان با مفهوم شهر و عوامل جغرافیایی موثر در پیدایش و توسعه شهرهای ایران و ویژگی های شهر و شهرنشینی ایران در دوره های گذشته تاکنون			
سرفصل ها: ۱- تعاریف شهر در ایران ۲- تاریخ شهر و شهرنشینی در ایران ۳- ویژگی شهر و شهرنشینی در دوران باستان تا پیش از اسلام در ایران ۴- ویژگی های شهر و شهرنشینی از اسلام تا حمله مغول ۵- ویژگی های شهر و شهرنشینی از حمله مغول تا قاجار ۶- ویژگی های اجتماعی، اقتصادی و کالبدی شهر و شهرنشینی در دوره قاجار ۷- ویژگی های اجتماعی، اقتصادی و کالبدی شهر و شهرنشینی در دوران پهلوی (اول، دوم) ۸- ویژگی های اجتماعی، اقتصادی و کالبدی شهر و شهرنشینی در دوران جمهوری اسلامی ۹- تأثیرات نفت، اصلاحات ارضی و اقتصاد سیاسی بر پیدایش توسعه و نظام شهری ایران تأثیر طرح های جامعه و سایر طرح های شهری در سازمان و ساختار فضایی - کالبدی شهر در دوره پهلوی و جمهوری اسلامی شبکه و نظام شهری ایران			
منابع: ۱- نظریان، اصغر (۱۳۷۵)، جغرافیای شهری ایران، تهران: انتشارات پیام نو. ۲- مشهدی زاده دهقانی، ناصر (۱۳۷۵)، تحلیلی از ویژگی های الگوی برنامه ریزی شهری در ایران. ۳- اعتماد، گیتی (۱۳۶۵)، شهر و شهرنشینی در ایران، تهران: انتشارات آگاه.			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

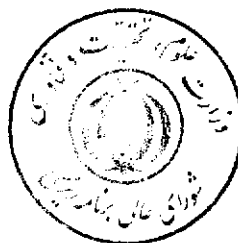
نام درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: مبانی جغرافیای روستایی
جغرافیای روستایی ایران	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	سفر علمی ■ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان روستایی			
اهداف:	شناخت و دستیابی به درک عمیق از ویژگیهای روستاها و جامعه روستایی ایران، و تحلیل مسائل، توانمندیها و زمینه های رشد با تکیه بر ویژگیهای کالبدی، اکولوژیکی، اقتصادی و اجتماعی، و دستیابی به راهکارهای لازم در زمینه حل مسائل و مشکلات روستاها.		
سرفصل ها:	<p>۱- مقدمه؛</p> <p>۲- سیر تحول روستاها (از پیدایش تا دوره معاصر)؛</p> <p>۳- بررسی و تحلیل تعاریف عنوان شده از روستا؛</p> <p>۴- نقش عوامل طبیعی و انسانی در شکل پذیری روستاهای ایران؛</p> <p>۱-۴- نقش عوامل طبیعی در شکل پذیری روستاها؛</p> <p>۲-۴- نقش عوامل انسانی در شکل پذیری روستاها؛</p> <p>۳-۴- طبقه بندی روستاها بر اساس شکل استقرار؛</p> <p>۵- ساختار اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی روستاها؛</p> <p>۱-۵- اشکال مالکیت و کاربری اراضی روستاها؛</p> <p>۲-۵- انواع نظام های بهره برداری از اراضی؛</p> <p>۳-۵- قشر بندی جامعه روستایی ایران؛</p> <p>۴-۵- نظام بهره برداری از منابع آب روستاها؛</p> <p>۵-۵- اشکال بهره برداری در اقتصاد روستایی ایران؛</p> <p>۱-۵-۵- زراعت و باغداری؛</p> <p>۲-۵-۵- دامداری و دامپروری، پرورش طیور ...؛</p> <p>۳-۵-۵- صنایع روستایی؛</p> <p>۴-۵-۵- گردشگری و ...؛</p> <p>۶- اثرات اصلاحات ارضی در جامعه روستایی ایران؛</p> <p>۷- نقش سازمانهای دولتی در تحولات روستایی ایران؛</p> <p>۸- روابط شهر و روستا در ایران؛</p> <p>۹- نقش ارتباطات در توسعه روستایی ایران؛</p> <p>۱۰- نقش فن آوریهای نوین در توسعه روستایی ایران؛</p> <p>۱۱- اشکال مدیریت روستایی از گذشته تا دوره معاصر؛</p> <p>۱۲- جمعبندی و نتیجه گیری از مباحث درس.</p> <p>ج- روش ارائه درس:</p> <p>تنوع شدیدی در انواع فضاهای روستایی ایران مشاهده می شود. به این لحاظ، و برای آشنایی دانشجویان با انواع فضاهای روستایی ایران، ارائه درس به صورت سمعی و بصری بوده و استفاده از وسایل کمک آموزشی برای ارائه فیلم، اسلاید و Power point ... از انواع فضاهای روستایی کشور الزامی است. این درس دارای ۵ روز سفر علمی همراه با کار پژوهشی</p>		

میدانی در روستاهای ایران می باشد. اگر مدت سفر و پژوهش میدانی به دو تیپ متفاوت از روستاهای کشور اختصاص داده شود، برای دانشجویان بسیار سودمند خواهد بود

منابع:

- ۱- مهدوی، مسعود (۱۳۸۰)، مقدمه ای بر جغرافیای روستایی ایران، تهران: انتشارات سمت.
- ۲- حسینی ابری، سید حسن (۱۳۸۰)، مدخلی بر جغرافیای روستایی ایران، اصفهان: انتشارات دانشگاه اصفهان.
- ۳- افراخته، حسن (۱۳۸۲)، جغرافیای روستایی ایران، تهران: انتشارات آدنا.
- ۴- مطیعی لنگرودی، سید حسن (۱۳۸۵)، برنامه ریزی روستایی در ایران، مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی.
- ۵- لینچ، کنت (۱۳۸۶)، روابط متقابل شهر و روستا در کشورهای در حال توسعه، ترجمه محمد رضا رضوانی و داود شیخی، تهران: انتشارات پیام.
- ۶- یاسوری، مجید (۱۳۸۶)، مقدمه ای بر اقتصاد روستایی با تاکید بر بخش کشاورزی، تهران: انتشارات به نشر.

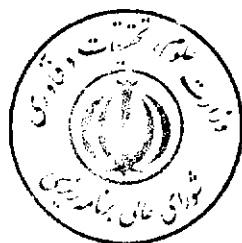

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای برنامه ریزی آموزش عالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی

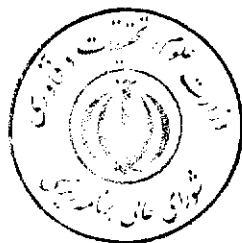
رشته جغرافیا و برنامه ریزی منطقه ای

فصل سوم: سرفصل دروس

بخش سوم: سرفصل دروس اختیاری

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
اصول و روشهای مطالعات ناحیه‌ای	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد □ ندارد ■	سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □
اهداف: آشنایی دانشجویان با اصول و مبانی و روش های مطالعات منطقه ای و مناطق ایران			
<p>سرفصل ها:</p> <p>۱- تعاریف و مفاهیم منطقه</p> <p>۲- سیر تحولات منطقه ای در جهان</p> <p>۳- شناخت مولفه ها و شاخص های منطقه بندی</p> <p>۴- انواع منطقه مشتمل بر مناطق کارکردی و جغرافیایی، برنامه ریزی، همگن، کانونی، صنعتی، کشاورزی، دارای عملکرد ویژه و ...</p> <p>۵- روش مطالعات منطقه ای</p> <p>۵-۱- مطالعات طبیعی و محیطی</p> <p>۵-۲- مطالعات جمعیتی و اجتماعی و فرهنگی</p> <p>۵-۳- مطالعات سیاسی و ژئوپلیتیکی</p> <p>۵-۴- مطالعات اقتصادی</p> <p>۵-۵- مطالعات کالبدی</p> <p>۶- روش های تحلیل منطقه ای شامل:</p> <p>۶-۱- تغییر مناطق توسعه یافته و نیمه توسعه یافته و محروم</p> <p>۶-۲- روش HDI</p> <p>۶-۳- روش تاکسونومی</p> <p>۶-۴- روش امتیاز استاندارد شده</p> <p>۷- مطالعه سابقه منطقه بندی در ایران مشتمل بر:</p> <p>۷-۱- مناطق مبنی بر طرح جامع شاهراه های کشور</p> <p>۷-۲- مطالعه توسعه محور شرق</p> <p>۷-۳- مطالعات طرح جامع آب</p> <p>۷-۴- مطالعات طرح جامع شاهراه های کشور</p> <p>۷-۵- مطالعات طرح کالبدی ملی ایران</p> <p>۷-۶- مطالعات طرح و مکان ۹۰</p> <p>۷-۷- مطالعات مناطق گردشگری کشور</p> <p>۷-۸- بررسی اجمالی از مناطق شمال و جنوبی و غربی و شرقی، مرکزی و جزایر ایران</p>			
<p>منابع:</p> <p>۱- زیباری، کرامت اله (۱۳۸۶)، اصول و روش های برنامه ریزی منطقه ای در ایران، یزد: انتشارات دانشگاه یزد.</p> <p>۲- صرافی، مظفر (۱۳۷۵)، مبانی برنامه ریزی منطقه ای، تهران: انتشارات سازمان برنامه.</p> <p>۳- حسن زاده دلبر، کریم (۱۳۸۰) برنامه ریزی ناحیه ای، تهران: انتشارات سمت.</p> <p>4- Johnston, R & Others. (1990). Regional Geography. London: Routledge.</p> <p>5- Horder, Rupert. (2000). Development Geography. London: Routledge.</p>			

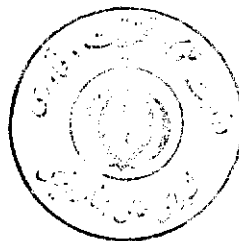

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
مطالعات منطقه ای (خلیج فارس)	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد □ ندارد ■	سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □
اهداف: آشنایی دانشجویان جغرافیا با ساختار منطقه ای و روش مطالعه آن و نیز شناخت ویژگی ها و مسائل منطقه خلیج فارس			
سرفصل ها:			
			
<p>۱- مفهوم منطقه و جغرافیای منطقه ای از دیدگاههای مختلف</p> <p>۲- روش مطالعات منطقه ای</p> <p>۳- مناطق در سیستم جهانی (معرفی مناطق ژئوپلیتیک در جهان)</p> <p>۴- قلمرو جغرافیایی منطقه خلیج فارس</p> <p>۵- منابع و بنیادهای زیستی منطقه خلیج فارس</p> <p>۶- جغرافیای تاریخی منطقه خلیج فارس</p> <p>۷- مردم، زبان و مذهب در منطقه خلیج فارس</p> <p>۸- جغرافیای سیاسی منطقه خلیج فارس (شکل گیری و ساختار نظام دولت)</p> <p>۹- ژئوپلیتیک خلیج فارس و نقش قدرتهای مداخله گر و بیرونی در جغرافیای سیاسی منطقه خلیج فارس</p> <p>۱۰- ابعاد توسعه در منطقه خلیج فارس (تاریخچه، چشم انداز آینده)</p> <p>۱۱- عوامل و عناصر واگرا و همگرا در منطقه خلیج فارس</p> <p>۱۲- شورای همکاری خلیج فارس (تاریخچه، انگیزه ها، دستاوردها)</p> <p>۱۳- اختلافات سرزمینی در منطقه خلیج فارس</p> <p>۱۴- ناسیونالیسم و هویت ملی در منطقه خلیج فارس (تاریخچه، چگونگی و پیامدها)</p> <p>۱۵- تأثیرات جهانی شدن بر منطقه خلیج فارس (هویت فرهنگی، بنیادگرایی، روابط جمعیت های بومی و مهاجر)</p> <p>۱۶- ایران در منطقه خلیج فارس (اثرگذاری و اثر پذیری؛ تهدیدها و فرصت ها)</p>			
منابع:			
<p>۱- آنتونی، جاک دیوک (۱۳۵۷)، امارات خلیج فارس، پژوهش اقتصادی، سیاسی و اجتماعی، ترجمه مهدی مظفری، تهران: انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی.</p> <p>۲- حافظ نیا، محمد رضا (۱۳۸۴)، خلیج فارس و نقش استراتژیک تنگه هرمز، تهران: سمت.</p> <p>۳- مجتهدزاده، پیروز (۱۳۷۹)، خلیج فارس، کشورها و مرزها، تهران: مؤسسه انتشارات عطایی.</p> <p>۴- مجتهدزاده، پیروز (۱۳۸۳)، جزایر تنب و ابوموسی؛ رهنمونی در کاوش برای صلح و همکاری در خلیج فارس، ترجمه حمیدرضا ملک محمدی نوری، تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی.</p> <p>۵- مجتهدزاده، پیروز (۱۳۸۰)، امنیت و مسایل سرزمینی در خلیج فارس؛ جغرافیای سیاسی دریایی، ترجمه امیر مسعود اجتهادی، تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی.</p> <p>۶- درایسدل، آلسدایر، اچ بلیک، جرالده (۱۳۷۴)، جغرافیای سیاسی خاور میانه و شمال آفریقا، ترجمه دره میر حیدر، تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی.</p> <p>۷- روشندل، جلیل و سیف زاده، سید حسن (۱۳۸۲)، تعارضات ساختاری در منطقه خلیج فارس، تهران: مرکز پژوهش های علمی و مطالعات استراتژیک خاور میانه.</p> <p>۸- کمپ، جفری، هارکاوی، رابرت (۱۳۸۳)، جغرافیای استراتژیک خاور میانه، جلد اول و دوم، ترجمه سید مهدی</p>			

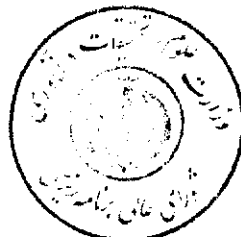
متین، تهران: انتشارات پژوهشکده مطالعات راهبردی.
۹- دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی (۱۳۶۳-۱۳۸۵)، مجموعه مقالات اولین تا شانزدهمین کنفرانس‌های خلیج فارس، تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی.
۱۰- وثوقی، محمدباقر (۱۳۸۴). تاریخ خلیج فارس و ممالک همجوار، تهران: سمت.

- 11- Johnston, R-J, & Others. (1990). Regional Geography. London: Rout ledge.
- 12- Buzan, Barry and Waever, ole. (2003). Region and powers. The Structure of International Security. Cambridge University Press
- 13- Faisal Bin Salman Al-saud. (2003). Iran, Saudi Arabia and Persian Gulf. Power Politic in Transition. I.B. Tauris. London and New York

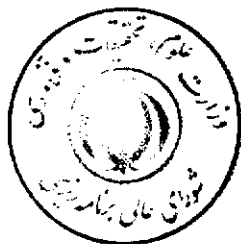
سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
نواحی جغرافیایی ایران	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☐ ندارد	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان منطقه ای			
اهداف:			
<p>- ایجاد تصویری کامل و جامع از وضعیت جغرافیای ایران به منظور استفاده در امور توسعه و عمران کشور.</p> <p>- شناخت پتانسیل های قسمت های مختلف کشور.</p>			
سرفصل ها:			
<p>۱- تعریف ناحیه و انواع آن مانند نواحی تک معیاری و یا چند معیاری</p> <p>۲- شاخص ها و معیار های ناحیه بندی</p> <p>۳- روش های ناحیه بندی</p> <p>۴- نواحی توپوگرافی ایران</p> <p>۵- نواحی پوشش گیاهی</p> <p>۶- نواحی خاک</p> <p>۷- نواحی اقلیمی ایران</p> <p>۸- حوضه های ابریز</p> <p>۹- نواحی اقتصادی</p> <p>۱۰- نواحی جمعیتی</p> <p>۱۱- نواحی کشاورزی</p> <p>۱۲- نواحی جغرافیایی ایران مانند نواحی بیابانی و نواحی کوهستانی و غیره</p> <p>۱۳- استعداد ها و محدودیت های هر کدام از نواحی</p>			
منابع:			
<p>۱- رهنمایی، محمدتقی (۱۳۸۴)، توان های محیطی ایران، تهران: مرکز مطالعات و تحقیقات شهرسازی و معماری.</p>			

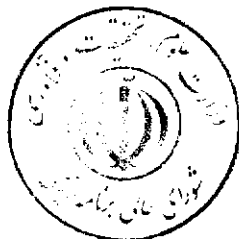
سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
جغرافیا و جهانی شدن	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☐ ندارد	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐
اهداف: آشنایی دانشجویان با تعاریف، مفاهیم و نظریه های جهانی شدن به ویژه در ابعاد سیاسی، اقتصادی و فرهنگی و تاثیر آن (جهانی شدن) بر مفاهیم جغرافیای سیاسی			
سرفصل ها: <ol style="list-style-type: none"> ۱- تبیین فلسفی عام گرایی و خاص گرایی ۲- تعریف جهانی شدن و مفاهیم پیرامون آن ۳- نظریه های جهانی شدن ۴- ابعاد جهانی شدن (اقتصادی، سیاسی، امنیتی، فرهنگی و ...) ۵- نئولیبرالیسم و جهانی شدن ۶- قدرت و جهانی سازی ۷- ضد جهانی شدن (محلی گرایی و جهانی محلی گرایی) ۸- ابزارهای جهانی شدن (فناوری های نوین اطلاعات و ارتباطات و شرکتهای چند ملیتی در خدمت جهانی شدن) ۹- چالش های کشورهای و دولتها در عصر جهانی شدن ۱۰- فرصت ها و تهدیدهای ایران در برخورد با جهانی شدن 			
منابع: <ol style="list-style-type: none"> ۱- جانستون، آر. جی و دیگران (۱۳۸۳)، جغرافیاهای تحول جهانی، ترجمه نسرین نوریان، تهران: دوره عالی جنگ. ۲- کاستلز، مانوئل (۱۳۸۰)، عصر اطلاعات: اقتصاد، جامعه و فرهنگ، ترجمه احمد علیقلیان و افشین خاکباز، تهران: انتشارات طرح نو. ۳- گل محمدی، احمد (۱۳۸۱)، جهانی شدن فرهنگ و هویت، تهران: نشر نی. <ol style="list-style-type: none"> 4- Murray, Warwick. (2006). Geographies of Globalization. London: Rout ledge Taylor & Francis 5- Johnston. R. J & others. (2002). Geographies of Global change. London: Blackwell Publishing 6- Lechner. F. J & Boli. J. (2004). The globalization Reader. London: Blackwell Publishing 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
مبانی جغرافیای ارتباطات	تعداد ساعت:	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	
استاد متخصص برای تدریس:	۳۴	سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■	
جغرافیدان انسانی			
اهداف: آشنایی دانشجویان با مفاهیم جغرافیای ارتباطات و پراکندگی و گسترش انواع رسانه ها در جهان.			
سرفصل ها:			
<p>۱- جغرافیای رسانه ها (سینما- تلویزیون- اینترنت- ماهواره - موزیک- هنر - تبلیغات - روزنامه ها - مجلات - ویدئو - انیمیشن و ...)</p> <p>۲- ارتباط رسانه ها با فضا، مکان، فرهنگ، جامعه و هویت</p> <p>۳- فضاها و مکانهای گوناگون رسانه ها</p> <p>۴- رسانه ها و جهانی شدن</p> <p>۵- رسانه ها در عصر پست مدرن</p> <p>۶- ارتباط میان رسانه ها و تجربیات زندگی روزمره (در شهر، خیابان، منزل و رویا)</p> <p>۷- تولید، توزیع، نمود و مصرف انواع رسانه ها</p> <p>۸- رسانه و رفتار سیاسی - فضایی شهروندان</p> <p>۹- رسانه و قدرت (تاثیر متقابل بر یکدیگر)</p>			
منابع:			
<p>۱- آلبریس، دیوید س و پاپ، دانیل س(۱۳۸۵). گزیده ای از عصر اطلاعات: الزامات امنیت ملی در عصر اطلاعات. ترجمه علی ابادی و رضا نخجوانی. تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی</p> <p>۲- دبیرخانه شورای عالی اطلاع رسانی(۱۳۸۴). راهبری اینترنت؛ مشارکت فراگیر. ترجمه علیرضا کاشیان و دیگران. تهران</p> <p>۳- صدوقی، مراد علی(۱۳۸۲). تکنولوژی اطلاعات و حاکمیت ملی. چاپ دوم. تهران: انتشارات وزارت امور خارجه</p> <p>۴- عراقچی، عباس(۱۳۷۷). اینترنت عرصه یی جدید در تعامل فرهنگ ها. تهران: مجله سیاست خارجی. سال دوازدهم. تابستان ۱۳۷۷</p> <p>۵- هیکس، ریچارد(۱۳۸۴). بازآفرینی دولت در عصر اطلاعات. تهران: انتشارات شورای عالی اطلاع رسانی</p>			

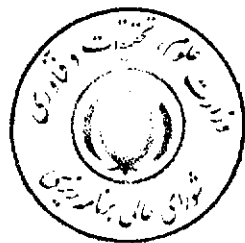

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

وضعیت پیش نیاز: آمار و احتمالات، مبانی سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS).	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	نام درس: تحلیل فضایی
ندارد □ دارد ■	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سفر علمی □ آزمایشگاه ■ کارگاه □ سمینار □	تعداد ساعت: ۳۴	استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان ریاضی
اهداف: شناخت جغرافیا به عنوان یک علم مطالعه پراکندگی ها، اصل و قوانین حاکم بر پراکندگی ها، تخمین داده های جغرافیایی در مناطق فاقد اطلاعات.			
<p>سرفصل ها:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- تعریف علم و جغرافیا ۲- ویژگی های اصلی علم جغرافیا یعنی موضوع هدف و روش کار. ۳- نگرش های مختلف جغرافیا و تکوین آنها در طول تاریخ. ۴- جغرافیا به عنوان علم پراکندگی ها ۵- داده های فضایی و زمین آمار ۶- اشکال پراکندگی مانند الگوهای تصادفی، پراکنده و متمرکز. ۷- شناسایی الگوهای تصادفی از غیر تصادفی با استفاده از روشهای آماری و گرافیکی. ۸- الگوهای نقطه ای و معیار های اندازه گیری ویژگی های آنها مانند تمرکز، فاصله و تصادفی بودن یا نبودن. ۹- الگوهای خطی و شبکه ای ۱۰- الگوهای مساحتی و پلیگون. ۱۱- تغییرات متغیر ها بر روی مکان. ۱۲- خود همبستگی فضایی ۱۳- درون یابی ۱۴- روشهای مختلف درون یابی مانند روش تیسن، منحنی های هم روش، میانگین و میانه مکانی ۱۵- روش وزن دهی عکس مجذور فاصله ۱۶- روش کریجینگ <p>نکته: هر دانشجو موظف است یک تکلیف کلاسی در زمینه یکی از موضوعهای درس به صورت عملی انجام دهد.</p>			
<p>منابع:</p> <p>1- Lo, C.P. and A.K.W. Yeung. (2005). Concepts and techniques of Geographical Information Systems. Prentice Hall of India, New Delhi.</p> <p>2- Fortin, M.J. and M. Dale. (2006). Spatial analysis. Cambridge University Press, Cambridge.</p>			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: منابع آب ایران	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: مبانی هیدرولوژی
استاد متخصص برای تدریس: هیدرولوگ- اقلیم شناس	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐
<p>اهداف</p> <ul style="list-style-type: none"> • آشنایی با ویژگی های هیدرولوژیک کشور • شناخت منابع آب سطحی کشور و نحوه بهره برداری از آن در کشور • شناخت منابع آب زیرزمینی کشور و نحوه بهره برداری از آن در کشور • آشنایی با نحوه مدیریت منابع آب در کشور 			
<p>سرفصل ها:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. بررسی حوضه های منطقه ای ایران ۲. بررسی تفکیکی حوضه های اصلی منطقه ای ایران ۳. بررسی بارشهای جوی در سطح حوضه های آبریز کشور ۴. بررسی جریانهای سطحی در حوضه های آبریز کشور ۵. بررسی جریان آبهای زیرزمینی در کشور ۶. بررسی بیلان آب در کشور ۷. بررسی روشهای استفاده از آبهای سطحی در کشور ۸. بررسی روشهای استفاده از آبهای زیرزمینی در کشور 			
<p>منبع اصلی:</p> <ul style="list-style-type: none"> • موحد دانش، علی اصغر (۱۳۷۳)، هیدرولوژی آبهای سطحی ایران، تهران: انتشارات سمت. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: به پیش نهاد گروه مربوطه	تعداد واحد: ۲	نوع واحد:	وضعیت پیش نیاز:
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☐ ندارد سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف:			
سرفصل ها:			
<p>عنوان و سرفصل های این درس با توجه به تشخیص ضرورت توسط گروه جغرافیای دانشگاه مربوطه پیشنهاد شده و به تصویب مقام ذی صلاح در آن دانشگاه خواهد رسید.</p>			
			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد:	وضعیت پیش نیاز:
به پیش نهاد گروه مربوطه	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☐	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐
استاد متخصص برای تدریس:			
جغرافیدان			
اهداف:			
سرفصل ها:	<p>عنوان و سرفصل های این درس با توجه به تشخیص ضرورت توسط گروه جغرافیای دانشگاه مربوطه پیشنهاد شده و به تصویب مقام ذی صلاح در آن دانشگاه خواهد رسید.</p>		
			

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای برنامه ریزی آموزش عالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی

رشته جغرافیا و برنامه ریزی منطقه ای

فصل سوم: سرفصل دروس

بخش چهارم: سرفصل دروس تخصصی - کاربردی

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری / عملی	دروس پیش نیاز: روش تحقیق (نظری)
استاد متخصص برای تدریس: متخصص روش تحقیق	تعداد ساعت: ۵۱	آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □	دارد □ ندارد ■
<p>اهداف:</p> <p>هدف اصلی از تدریس روش تحقیق آشنایی دانشجویان با مفاهیم و فلسفه تحقیق علمی و چگونگی انجام آن در تئوری و عمل می باشد.</p> <p>اهداف فرعی: شناخت انواع روش تحقیق به لحاظ ماهیت و روش شناسی آن، آشنایی با روش های جمع آوری اطلاعات اسنادی- کتابخانه ای و در عین حال روش های میدانی تحقیق، چگونگی نمونه گیری، استخراج، تلفیق و ترکیب اطلاعات میدانی و نهایتاً تجزیه و تحلیل کمی و کیفی تحقیق، آشنایی با ویژگی پژوهش های منطقه ای و ابعاد آن، چگونگی تحقیق در منطقه بندی، تحلیل منطقه ای، مدیریت منابع آب و خاک، عمران پذیری مناطق، چگونگی توسعه و توسعه نیافتگی مناطق و غیره می باشد.</p>			
<p>سرفصل ها:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- تحقیق چیست؟ محقق کیست؟ ۲- مفاهیم و فلسفه تحقیق علمی و ویژگی های آن ۳- انواع تحقیق علمی و قواعد آن (بنیادی، کاربردی، توسعه ای) ۴- انواع روش تحقیق و ماهیت کارکردی آنها (علی، همبستگی، توصیفی، تحلیلی، تجربی و ...) ۵- تدوین طرح تحقیق، مسئله تحقیق و ضرورت آن، اهداف تحقیق، ادبیات و سوابق تحقیق، فرضیه های تحقیق و چگونگی ارائه آن ۶- روش های جمع آوری اطلاعات و مطالعات اسنادی و کتابخانه ای ۷- روش های میدانی (تکنیک های تحقیق) جمع آوری اطلاعات از نقاط مورد مطالعه ۸- نمونه گیری، مفاهیم، انواع و روشهای انتخاب آن ۹- چگونگی استخراج، تلفیق و ترکیب اطلاعات اسنادی و میدانی ۱۰- روش های تجزیه و تحلیل یافته ها و استفاده از نرم افزارهای آماری و GIS ۱۱- ویژگی پژوهشها توسعه منطقه ای و ابعاد آن ۱۲- چگونگی مطالعات وضع موجود کارکردهای طبیعی و انسانی مناطق جغرافیایی ۱۳- تحقیق در چگونگی منطقه بندی و شاخص های آن ۱۴- تحقیق در چگونگی انجام تحلیل منطقه ای و روش های انجام آن ۱۵- تحقیق در چگونگی بهره گیری از مدل های اقتصادی- اجتماعی و مرکزیت در برنامه ریزی منطقه ای ۱۶- تحقیق در چگونگی مدیریت منابع آب، خاک و انرژی در برنامه ریزی منطقه ای ۱۷- تحقیق در چگونگی برآورد عمران پذیری مناطق و روشهای تعیین ضریب عمران منطقه ای ۱۸- تحقیق در چگونگی برآورد و روشهای تعیین درجه توسعه و توسعه نیافتگی مناطق ۱۹- تحقیق در روش های برنامه ریزی منطقه ای در ایران و چالش ها و راهبردهای آن ۲۰- تحقیق در اثرات جهانی شدن و دیدگاهها و رهیافت های نو در برنامه ریزی منطقه ای 			

منابع اصلی:

- ۱- حافظ نیا، محمد رضا (۱۳۸۶)، روش تحقیق در علوم انسانی، تهران: انتشارات سمت.
- ۲- عزتی، مرتضی (۱۳۷۶)، روش تحقیق در علوم اجتماعی، کاربرد در زمینه مسایل اقتصادی، تهران: موسسه تحقیقات اقتصادی دانشگاه تربیت مدرس.
- ۳- زیاری، کرامت ا... (۱۳۷۸)، اصول و روشهای برنامه ریزی منطقه ایی، یرد: دانشگاه یزد.
- ۴- آسایش حسین و استعللاجی، علیرضا (۱۳۸۲)، اصول و روشهای برنامه ریزی ناحیه ایی (مدل ها، روشها و فنون) تهران: دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهری.
- ۵- صرافى، مظفر (۱۳۷۷)، مبانی برنامه ریزی توسعه منطقه ایی، تهران: سازمان برنامه و بودجه.

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: تکنیک‌ها و مدل پیش‌بینی در برنامه‌ریزی منطقه‌ای	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری - عملی	پیش‌نیاز: اصول و روشهای برنامه‌ریزی منطقه‌ای
استاد متخصص: جغرافیدان منطقه‌ای	تعداد ساعت: ۵۱	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی با تکنیک‌ها و مدل‌های پیش‌بینی مولفه‌های برنامه‌ریزی منطقه‌ای			
<p>مفاد سرفصل‌ها:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- تحولات برنامه‌ریزی شهری در جهان ایران ۲- تعاریف و مفاهیم منطقه ۳- نظریات و دیدگاههای مختلف در خصوص منطقه ۴- جغرافیا و برنامه‌ریزی ۵- انواع برنامه‌ریزی ۶- برنامه‌ریزی فضایی ۷- برنامه‌ریزی آمایش سرزمین ۸- برنامه‌ریزی منطقه‌ای ۹- برنامه‌ریزی کالبدی ۱۰- تکنیک منطقه‌ی برنامه‌ریزی ۱۱- دلایل نیاز به برنامه‌ریزی منطقه‌ای ۱۲- استراتژیهای توسعه یکپارچه منطقه‌ای ۱۳- فرآیند مراحل برنامه‌ریزی منطقه‌ای ۱۴- ارزیابی طرح‌های منطقه‌ای ۱۵- تکنیک‌های جمعیتی در تهیه وضع موجود مطالعه منطقه ۱۶- تکنیک‌های اقتصادی در تغییر وضع موجود مطالعه منطقه ۱۷- تکنیک شاخص ترکیبی توسعه (HDI) ۱۸- تکنیک گاتمن ۱۹- تکنیک تاکسونومی عددی ۲۰- تکنیک امتیاز استاندارد شده ۲۱- تکنیک‌های پیش‌بینی جمعیت منطقه ۲۲- تکنیک‌های پیش‌بینی اشتغال در منطقه ۲۳- تکنیک تعیین مهاجرت سنی و جنسی و همچنین کل مهاجران ۲۴- تکنیک تعیین اقتصاد پایه‌ای منطقه ۲۵- نحوه به‌کارگیری تکنیک تغییر سهم پیدایش بینی اشتغال منطقه. ۲۶- روش ضریب مکانی ۲۷- روش تعیین ساخت اقتصادی منطقه 			
<p>منابع:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- زیاری، کرامت اله (۱۳۸۶)، برنامه کاربردی اراضی شهری، یزد: انتشارات دانشگاه یزد. ۲- صراف، مظفر (۱۳۷۷)، مبانی برنامه‌ریزی توسعه منطقه‌ای، تهران: انتشارات سازمان برنامه و بودجه. ۳- حسین زاده دلیر، کریم (۱۳۸۰)، برنامه‌ریزی ناحیه‌ای، تهران: انتشارات سمت. ۴- کلاتر، خلیل (۱۳۸۱)، برنامه‌ریزی توسعه منطقه‌ای، تهران: مشرق‌فارس. ۵- آسایش، حسین (۱۳۷۸)، اصول و روش‌های برنامه‌ریزی ناحیه‌ای، تهران: انتشارات پیام نور. <p>6- Glasson, J (1994), Introduction to Regional Planning, London: Routledge.</p>			

نام درس: برنامه های ملی - منطقه ای	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	دروس پیش نیاز: اصول و روشهای برنامه ریزی منطقه ای
و کالبدی در ایران	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد □ ندارد ■	سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □
استاد متخصص برای تدریس:	اهداف: آشنایی دانشجویان با تاریخچه شکل سازمان و نهاد بر پایه برنامه ریزی در ایران، سنجش اصول و مبانی برنامه های کشور و ارزیابی عملکرد آنها در قبل و بعد از پیروزی انقلاب.		
جغرافیایان منطقه ای	سرفصل ها:		
<ol style="list-style-type: none"> ۱. تاریخچه شکل گیری برنامه و نهاد برنامه ریزی در ایران ۲. تاریخچه شکل گیری برنامه های منطقه ای و کالبدی در ایران ۳. آشنایی با سازمان برنامه سابق (شکل گیری، عملکرد) ۴. اصول و مبانی و محورهای ۵ برنامه عمرانی قبل از انقلاب ۵. نقش و جایگاه سازمان برنامه در تدوین و اجرای برنامه های قبل از انقلاب ۶. نحوه شکل گیری برنامه ها و تحولات سازمانی و نهادی برنامه ها در بعد از انقلاب ۷. اصول، مبانی و محورهای برنامه های اول، دوم، سوم، چهارم اقتصادی - اجتماعی - فرهنگی در دوره جمهوری اسلامی ایران ۸. ارزیابی عملکرد برنامه های اول، دوم، سوم، چهارم بعد از انقلاب ۹. بررسی برنامه های توسعه منطقه ای قبل و بعد از انقلاب ۱۰. طرح کالبدی ملی در بعد از انقلاب 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- سازمان برنامه و بودجه (۵۶-۱۳۳۵)، برنامه های عمرانی قبل از انقلاب. ۲- سازمان مدیریت و برنامه ریزی (۸۴-۱۳۶۲)، برنامه های اول تا چهارم جمهوری اسلامی. ۳- سازمان برنامه و بودجه (۱۳۷۸)، مجموعه مقالات پنجاه سال برنامه ریزی در ایران. ۴- وزارت مسکن و شهرسازی (۱۳۷۵)، طرح کالبدی ملی ایران. 			
5- Ziari, K, Plan & Planning in Iran, Iranian Economic Review, No 13			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: کاربرد آمار و احتمالات در مطالعات شهری و منطقه ای	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	دروس پیش نیاز: آمار و احتمالات
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐
متخصص آمار			
اهداف: آشنایی دانشجویان با مفاهیم، تعاریف، متغیرها و تکنیکهای آمار توصیفی و احتمالات			
سرفصل ها:			
۱- داده های آماری، متغیرها و شاخص ها در مطالعات شهری و منطقه ای ۲- اندازه گیری ها و فراوانی ها ۳- شاخص های مقدار متوسط ۴- شاخص های پراکندگی (مفهوم، انواع، دامنه نوسانات، انحراف از میانگین، انحراف متوسط، واریانس و ...) ۵- منحنی طبیعی (مفهوم، ویژگی ها، چولگی و ...) ۶- همبستگی ها (مفهوم، ضرایب، محاسبات، انواع همبستگی ها، کاربرد و ...) ۷- رگرسیون (مفهوم، رگرسیون ساده، روشهای محاسبه معادله خطی، کمترین مربعات، رگرسیون غیر خطی و ...) ۸- نمونه گیری، جامعه نمونه، روش نمونه گیری، حجم نمونه و غیره ۹- آزمون فرضیه			
منابع:			
۱- مهدوی، مسعود (۱۳۷۳)، آمار و روشهای تجزیه و تحلیل داده ها در جغرافیا، تهران: مشرق قومنس ۲- جباری، لیرج (۱۳۸۵)، روشهای آماری در علوم محیطی و جغرافیایی، کرمانشاه: انتشارات دانشگاه رازی ۳- مهدوی، مسعود و طاهرخانی، مهدی (۱۳۸۳)، کاربرد آمار در جغرافیا، تهران: انتشارات قومس			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: کارگاه طرح منطقه ای	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری - عملی	وضعیت پیش نیاز: برنامه ریزی شهری در ایران
تخصص مورد نیاز برای تدریس: جغرافیدان منطقه ای	تعداد ساعت: ۶۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☒ سمینار ☐	
اهداف: آشنائی دانشجویان با تهیه یک طرح منطقه ای			
<p>مفاد سرفصل ها:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- تعیین یک منطقه (استان، یا چند استان همگن) به عنوان محدوده مطالعه ۲- روش جمع آوری اطلاعات ۳- تهیه و تکمیل آمارهای رسمی از مرکز آمار ایران و سایر سازمان ها و ادارات ۴- بررسی طرح و پروژه ها و برنامه های گذشته ۵- تهیه و تکمیل اطلاعات غیر مکانی و در صورت لزوم به کمک پرسشنامه ۶- طبقه بندی اطلاعات و داده ها و آمارها ۷- تدوین گزارش به همراه نقشه ها و اسناد وضع موجود ۸- تجربه و تحلیل اطلاعات مطابق شرح خدمات طرح های منطقه ای ۹- برآوردها و پیش بینی ها (جمعیت، اشتغال و تولیدات) ۱۰- تدوین طرح نهائی، (پروژه ها و برنامه های اجرایی) ۱۱- تهیه نقشه های افق طرح ۱۲- ارائه اسناد و مدارک شامل نقشه ها و سایر مدارک به کمک GIS ۱۳- دفاع از طرح 			
<p>منابع:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- زیاری، کرامت اله (۱۳۸۶)، اصول و روش های برنامه ریزی منطقه ای، یزد: انتشارات دانشگاه یزد. ۲- شیعه، اسماعیل (۱۳۸۱) کارگاه برنامه ریزی شهری، تهران: انتشارات دانشگاه علم و صنعت. 			

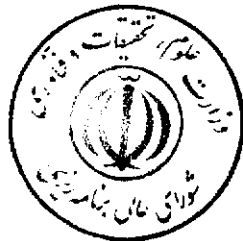
سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: روش تحقیق در مطالعات منطقه ای
مدیریت امور منطقه ای	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☒
<p>اهداف:</p> <p>هدف اصلی آشنایی و شناخت دانشجویان با مدیریت امور منطقه ای و کارکردهای اجرایی آن میباشد.</p> <p>اهداف فرعی دربرگیرنده شناخت دانشجویان از دیدگاههای نظری و تئوریهای مدیریت محیطی و برنامه ریزی منطقه ای، چگونگی تعامل انسان با محیط در فضاهای جغرافیایی، توسعه منطقه ایی و منابع اقتصادی، مدیریت امور آب و خاک مناطق، مدیریت منطقه ای و ملاحظیات اقلیمی، توسعه منطقه ای و بلایای طبیعی، مدیریت امور منطقه ای و ملاحظیات ژئومورفیک و غیره</p>			
<p>مفاد سرفصل ها:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- مدیریت منطقه ای چیست؟ امور اجرایی منطقه ای کدامند؟ ۲- دیدگاههای نظری و تئوریهای مدیریت محیطی و برنامه ریزی منطقه ایی ۳- آمایش سرزمین و توانمدیها و محدودیتهای طبیعی منطقه ایی ۴- آمایش سرزمین و توانمدیها و محدودیتهای انسانی منطقه ایی ۵- بررسی چگونگی تعامل انسان و محیط در فضاهای جغرافیایی ۶- برنامه ریزی فضایی و مدیریت امور منطقه ایی ۷- برنامه ریزی منطقه ایی (فرم، فرایند) ۸- مدیریت امور منطقه ای در جهان (چالشها و یافته ها) ۹- مدیریت امور منطقه ای در ایران (چالشها و یافته ها) ۱۰- بهسازی محیط و برنامه های جامع توسعه منطقه ایی ۱۱- استقرار گاههای جمعیتی و مدیریت امور منطقه ایی ۱۲- توسعه منطقه ایی و بلایای طبیعی ۱۳- توسعه منطقه ایی و محیط زیست گیاهی و جانوری ۱۴- توسعه منطقه ایی و منابع اقتصادی ۱۵- مدیریت امور منطقه ایی و منابع امور آب ۱۶- مدیریت امور منطقه ایی و منابع امور خاک ۱۷- مدیریت امور منطقه ایی و ملاحظیات اقلیمی ۱۸- مدیریت امور منطقه ایی و ملاحظیات ژئومورفیک و توپوگرافیک 			
<p>منابع:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- رهنمایی، محمدتقی (۱۳۷۰)، توانهای محیطی ایران، تهران: انتشارات مرکز مطالعات شهرسازی و معماری. ۲- فیلیپ، دو کاستل و ژروم مونو با ژاک (۱۳۷۳)، ترجمه ناصر توفیقیان، تهران: انتشارات مرکز مطالعات و برنامه ریزی و اقتصاد کشاورزی. ۳- شیعه، اسماعیل (۱۳۷۸)، با شهر و منطقه در ایران، تهران: انتشارات دانشگاه علم و صنعت. ۴- صباغ کرمانی، مجید (۱۳۸۰)، اقتصاد منطقه ای (تئوری و مدلها)، تهران: انتشارات سمت. ۵- مزینی، منوچهر (۱۳۷۷)، مدیریت شهری و روستایی در ایران (مشکلات و امکانات)، تهران: انتشارات سازمان ملی زمین و مسکن. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: نظریه های برنامه ریزی توسعه منطقه ای	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
تخصص مورد نیاز برای تدریس: جغرافیدان منطقه ای	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	ندارد ☒
اهداف: آشنایی با مفاهیم، نظریه ها، مکتب و انواع و مبانی و محورهای نظریه های توسعه منطقه ای			
<p>مفاد سرفصل ها:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- تعاریف و مبانی نظریه و مکتب ۲- برنامه ریزی، توسعه و سیاستگذاری منطقه ای ۳- نظریه برنامه ریزی فضای شهری ۴- نظریه نوگرایی و فرانوگرایی در برنامه ریزی ۵- نظریه های زیست منطقه ۶- نظریه های رشد بخشهای اقتصادی منطقه ای ۷- نظریه رشد از داخل و خارج ۸- نظریه واگرایی - همگرایی رشد منطقه ای ۹- نظریه قطب رشد ۱۰- نظریه راندینلی در خصوص عملکرد شهری و توسعه روستایی (UFRD) ۱۱- نظریه مرکز - پیرامون ۱۲- نظریه توزیع فضایی جمعیت ۱۳- نظریه قطب گرایی ۱۴- نظریه چرخش روند توسعه شهری ۱۵- نظریه توسعه روستا - شهر ۱۶- نظریه تحدید رشد بر شهر 			
<p>منابع:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- زیاری، کرامت الله (۱۳۸۴)، مکتب ها، مدل ها و نظریه های برنامه و برنامه ریزی منطقه ای، یزد: انتشارات دانشگاه یزد. ۲- زیاری، کرامت الله (۱۳۸۶)، اصول و روشهای برنامه ریزی منطقه ای، یزد: انتشارات دانشگاه یزد. ۳- صراف، مظفر (۱۳۷۵)، برنامه ریزی منطقه ای، تهران: انتشارات سازمان برنامه. ۴- حسین زاده دلیر، کریم (۱۳۸۰)، برنامه ریزی ناحیه ای، تهران: سمت. ۵- کلانتر، خلیل (۱۳۸۱)، برنامه ریزی توسعه منطقه ای، تهران: انتشارات قومس. <p>6- Scott, Campbel & Susan, Fains, (1997), Planning Theory, London: Blacwell.</p>			

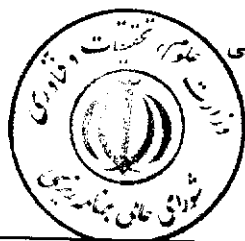
سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	اقتصاد و توسعه منطقه ای	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
تخصص مورد نیاز برای تدریس:	تعداد ساعات: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد دارد سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐ ندارد ☒		
اهداف:	آشنا نمودن دانشجویان با مفاهیم کلی توسعه اقتصادی در سطح منطقه ، شناخت تئوریهای مختلف ، آشنایی با شیوه های برنامه ریزی منطقه ای و جایگاه آن به عنوان ربربنای توسعه ملی			
مفاد سرفصل ها:	۱ - مفاهیم کلی اقتصاد و توسعه اقتصادی ۲ - تعریف جغرافیایی منطقه و تقسیم بندی و شناخت مناطق جغرافیایی کشور ۳ - مفاهیم ، تئوریهها و مدل های توسعه ۴ - تجربیات توسعه منطقه ای در جهان و ایران ۵ - شناخت و ارائه راهکارهای توسعه اقتصادی در سطح منطقه ۶ - بررسی طرح ها و برنامه های سرمایه گذاری در منطقه ۷ - بررسی مدل های نابرابریهای منطقه ای ۸ - بررسی نظریه مراحل توسعه یافتگی			
منابع:	۱ - صباغ کرمانی، مجید (۱۳۸۰)، اقتصاد منطقه ای (تئوری و مدلها) ، تهران: انتشارات سمت. ۲ - صرافی، مظفر (۱۳۷۷)، مبانی برنامه ریزی توسعه منطقه ای، تهران: انتشارات سازمان برنامه. ۳ - کلانتر، خلیل (۱۳۸۱)، برنامه ریزی توسعه منطقه ای، تهران: انتشارات قومس. ۴ - زیاری، کرامت الل ه (۱۳۸۴)، مکتبها ، نظریه ها و مدل های برنامه و برنامه ریزی منطقه ای ، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۵ - توفیق، فیروز (۱۳۸۴)، آمایش سرزمین ، تهران: انتشارات مرکز مطالعات و تحقیقات شهرسازی.			

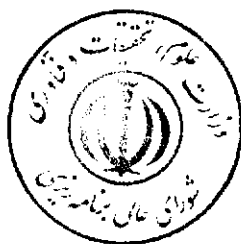
سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

وضعیت پیش نیاز: مبانی اطلاعات سیستم جغرافیایی (GIS)	نوع واحد: نظری - عملی	تعداد واحد: ۲	نام درس: کاربرد GIS در برنامه ریزی منطقه ای
☐ ندارد ☐ کارگاه ☐ سمینار	نوع آموزش عملی: دارد ☒ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒	تعداد ساعت: ۵۱	تخصص مورد نیاز برای تدریس: متخصص GIS
اهداف: آشنایی - آمادگی، توانایی و کسب مهارت در کاربرد سیستم اطلاعات جغرافیایی برای توصیف، تحلیل و تبیین اطلاعات شهری و منطقه ای و مدلسازی فضایی در سطوح شهری و منطقه ای			
مفاد سرفصل ها: <ol style="list-style-type: none"> ۱- ساختار و توان GIS در نحوه استخراج و استنتاج اطلاعات جدید از اطلاعات موجود شهر و منطقه شهری ۲- طبقه بندی اطلاعات شهری و منطقه ای ۳- تشکیل پایگاههای اطلاعاتی ۴- تحلیل اطلاعات متفاوت منطقه ای، خطی، پلیگونی و سلولی ۵- مدلسازی فضایی و تحلیل الگوهای نقطه ای، شبکه ای و همپوشی و روابط فضایی ۶- استنتاج اطلاعات جدید ۷- قابلیت های GIS در تحلیلهای مکانی و مدیریت شهری و منطقه ای کار عملی = طراحی و انجام یک پروژه درسی			
منابع: <ol style="list-style-type: none"> ۱- قره گوزلو، علیرضا (۱۳۸۴)، GIS و ارزیابی برنامه ریزی محیط زیست، تهران: انتشارات سازمان نقشه برداری کشور. ۲- رحمانی، بیژن (۱۳۸۵)، کامپیوتر و کاربرد آن در جغرافیا، تهران: انتشارات سرا. ۳- اوبرماپر، نانس (۱۳۷۸)، مدیریت سیستمهای اطلاعات جغرافیایی، تهران: مرکز اطلاعات جغرافیایی شهر تهران. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
متون تخصصی			
تخصص مورد نیاز برای تدریس: از اساتید متخصص مربوطه	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐ ندارد ☒	
اهداف: آشنایی دانشجویان با اصطلاحات، مفاهیم و متون انگلیسی در ارتباط با برنامه ریزی منطقه ای			
مفاد سرفصل ها:	1 - The creation of the postwar planning machine , from 1940 to 1952 2- The emergence of the regional problem 3- The Barlow commission and its report , 1937- 40 4- The aftermath of Barlow 5- The legislation 6- The foundation reports 7- Tentative verdict 8 – Nationally regional planning from 1945 to 1990 (page 90 to 114)		
منابع:	1 – Haff , peter(1992) , urban & regional planning , London : routledge		

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: شناخت منابع اساسی منطقه ای (طبیعی و انسانی)	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: روش تحقیق در مطالعات منطقه ای
تخصص مورد نیاز برای تدریس: جغرافیدان منطقه ای	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■	
<p>اهداف: هدف اصلی شناخت دانشجویان از منابع اساسی منطقه ایی اعم از توانمندیها و محدودیتهای طبیعی و انسانی آن می باشد.</p> <p>اهداف فرعی در برگیرنده شناخت چگونگی تخصیص منابع منطقه ایی ، دیدگاههای نظری در رابطه با فضاهای منطقه ایی ، شناخت محیط طبیعی و ابعاد آن ، محیط فرهنگی - اجتماعی و ابعاد آن ، محیط اقتصادی و ابعاد آن ، منابع آب و آبخیزداری منطقه ایی ، منابع خاک منطقه ایی ، منابع انرژی منطقه ایی ، معادن و کانسارهای منطقه ایی ، صنایع ، کشاورزی و بازرگانی منطقه ایی .</p>			
<p>مفاد سرفصل ها:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- منابع اساسی کدامند؟ فضایی منطقه ایی چیست؟ ۲- دیدگاههای نظری و تئوریهای تخصیص منابع و چگونگی آن ۳- منابع آب و حوضهای آبریز مناطق جغرافیایی ۴- آبخیزداری و بهره گیری از منابع آب منطقه ایی ۵- منابع خاک منطقه ایی (ابعاد و اشکال فیزیکی و شیمیایی آن) ۶- منابع خاک و چگونگی بهره برداری از آن در انواع فعالیتهای کشاورزی ۷- منابع انرژی منطقه ایی (میزان و اشکال) ۸- انرژیهای فسیلی و توزیع منطقه ایی آن ۹- انرژیهای نو و تجدیدپذیر و توزیع منطقه ایی آن ۱۰- معادن ، کانسارها و توزیع فضایی - مکانی آن در مناطق جغرافیایی ۱۱- منابع گیاهی و حیات جانوری و توزیع منطقه ایی آن ۱۲- کشاورزی ، توانمندیها و محدودیتهای منطقه ایی آن ۱۳- صنایع ، توانمندیها و محدودیتهای منطقه ایی آن ۱۴- بازرگانی و تجارت و توانمندیها و محدودیتهای منطقه ایی آن ۱۵- بنادر و کشتیرانی و توانمندیها و محدودیتهای منطقه ایی آن ۱۶- ترانزیت و حمل و نقل و توانمندیها و محدودیتهای منطقه ایی آن ۱۷- توزیع و تراکم جمعیت و استقرارگاههای منطقه ایی آن ۱۸- گردشگری و اکوتوریسم و توانمندیها و محدودیتهای منطقه ایی آن ۱۹- امکان سنجی توانمندیهای محیطی و تمرکز جمعیتی در مناطق جغرافیایی 			

منابع:

- ۱- رهنمایی، محمدتقی (۱۳۷۰)، توانهای محیطی ایران، تهران: انتشارات مرکز مطالعات شهرسازی و معماری.
- ۲- فیلیپ، دو کاستل و ژروم مونو با ژاک (۱۳۷۳)، ترجمه ناصر توفیقیان، تهران: انتشارات مرکز مطالعات و برنامه ریزی و اقتصاد کشاورزی.
- ۳- شیعه، اسماعیل (۱۳۷۸)، با شهر و منطقه در ایران، تهران: انتشارات دانشگاه علم و صنعت.
- ۴- صباغ کرمانی، مجید (۱۳۸۰)، اقتصاد منطقه ای (تئوری و مدلها)، تهران: انتشارات سمت.
- ۵- مزینی، منوچهر (۱۳۷۷)، مدیریت شهری و روستایی در ایران (مشکلات و امکانات)، تهران: انتشارات سازمان ملی زمین و مسکن.

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس:	سیستمهای سکونتگاهی منطقه ای	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	دروس پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس:	جغرافیدان شهری یا روستایی	تعداد ساعت: ۳۴	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	ندارد ☒
اهداف:	آشنایی با مفاهیم و دیدگاه های موجود در زمینه سیستمهای سکونتگاهی منطقه ای و روشهای کمی و کیفی برای بررسی و ارزیابی و ساماندهی نظام سکونتگاه ها در سطوح ملی، منطقه ای و محلی			
سرفصل ها:				
الف: کلیات مربوط به سیستمهای سکونتگاهی منطقه ای				
<ul style="list-style-type: none"> - تعریف و مفهوم سیستم - مشخصات و انواع سیستمها - مفهوم سیستمهای سکونتگاهی - انواع سیستمهای سکونتگاهی 				
ب: دیدگاه های و نظریه های موجود در زمینه سیستمهای سکونتگاهی				
<ul style="list-style-type: none"> - نظریه عمومی سیستمها - مقولات اساسی نگرش سیستمی - نظریه صرفه جویی ناشی از مقیاس و سیستمهای سکونتگاهی منطقه ای - نظریه آستانه ها و سیستمهای سکونتگاهی منطقه ای - نظریه مکان مرکزی و سیستمهای سکونتگاهی منطقه ای - نظریه قطب رشد و مراکز رشد سیستمهای سکونتگاهی منطقه ای - نظریه مرکز - پیرامون و سیستمهای سکونتگاهی منطقه ای - راهبرد سلسله مراتب سکونتگاهی میسرا و سیستمهای سکونتگاهی منطقه ای - رویکرد کارکردهای شهری در توسعه روستایی و سیستمهای سکونتگاهی منطقه ای - راهبرد منظومه کشت شهری و سیستمهای سکونتگاهی منطقه ای - راهبرد شهرهای کوچک سازمان فضایی جانسون 				
ج: تحلیل سیستمهای سکونتگاهی منطقه ای				
<ul style="list-style-type: none"> - نقد و ارزیابی سیستمهای سکونتگاهی منطقه ای - جهانی شدن و سیستمهای سکونتگاهی منطقه ای - پایداری سیستمهای سکونتگاهی منطقه ای - روشهای ارزیابی سیستمهای سکونتگاهی منطقه ای - روشهای ساماندهی سیستمهای سکونتگاهی منطقه ای 				

منابع اصلی:

- ۱- طلا مینایی، اصغر (۱۳۵۳)، تحلیلی از ویژگیهای منطقه ای در ایران، تهران: دانشگاه تهران.
- ۲- صراف، مظفر (۱۳۷۷)، مبانی برنامه ریزی توسعه منطقه ای، تهران: سازمان برنامه و بودجه.
- ۳- آ. ال. مایوگنج و آر پی میسرا (۱۳۶۸)، توسعه منطقه ای (روشهای نو) مترجم عباس مخبر، تهران: سازمان برنامه و بودجه.
- ۴- هیلهورست، ژوزف (۱۳۷۰)، برنامه ریزی منطقه ای-برداشت سیستمی، مترجم علیرضا شیرازیان و دیگران، تهران: سازمان برنامه و بودجه.
- ۵- میسرا، آر. پی (۱۳۵۳)، چارچوب مکانی برنامه ریزی دراز مدت چند سطحی در ایران، تهران: سازمان برنامه و بودجه.
- ۶- بنیاد مسکن انقلاب اسلامی (۱۳۷۳)، طرح سطح بندی روستاهای کشور، جلد اول، دوم و سوم، تهران: دفتر برنامه ریزی.
- ۷- زیاری، کرامت‌الله (۱۳۸۴)، مکتبها، نظریه‌ها و مدل‌های برنامه و برنامه‌ریزی منطقه‌ای، یزد: انتشارات دانشگاه یزد.

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری- عملی	وضعیت پیش نیاز: ندارد
زیر ساختهای منطقه‌ای	تعداد ساعت: ۵۱	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	دارد سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☒ سمینار ☐
تخصص مورد نیاز برای تدریس:	اهداف: آشنایی با تئوریهای پایه مدیریت زیرساختهای منطقه ای و توانایی در ارزیابی اثرات توسعه زیر ساختها		
جغرافیدان منطقه ای	مفاد سرفصل ها:		
<p>۱- پیامد فرایند شهرنشینی ، ساختار و فعالیتهای شهری و سامانه های زیر ساختی منطقه</p> <p>۲- اهمیت اقتصادی و اجتماعی سامانه های زیرساختی منطقه ای</p> <p>۳- وضعیت سامانه های زیرساختی شهر در مقایسه با استانداردهای منطقه ای</p> <p>۴- زیرساختهای شهری و منطقه ای(آب و فاضلاب و پسماند، روشنایی معابر و سایر) در ارتباط با رشد تقاضای شهری و منطقه ای</p> <p>۵- اثرات زیست محیطی برخورداری یا عدم برخورداری از زیر ساختهای شهری(پایش زیست محیطی)</p> <p>۶- ساختارهای نهادی و وظایف و نقشهای حکمروایی در ارتقاء و مدیریت زیرساختهای منطقه ای ، دسترسی همگانی به زیرساختها</p> <p>۷- امکانسنجی به کارگیری و مشارکت دادن نهادهای محلی و منطقه ای جهت مدیریت زیر ساختهای منطقه ای</p> <p>۸- بررسی مداخلات قانونی در بهبود مدیریت زیر ساختهای منطقه ای</p> <p>۹- ابداعات سیاسی و اصلاحات قانونی در سطوح محلی(تمرکززدایی ، اصلاحات هدایتی، ارتقای توانمندیهای عمومی- خصوصی شرکاء و مقررات مربوطه و سایر) جهت مدیریت زیرساختهای منطقه ای</p> <p>۱۰- مالیه و تأمین مالی زیرساختهای منطقه ای شامل رویکردهای ویژه و اعمال مشوقها جهت توسعه زیرساختهای منطقه ای</p> <p>۱۱- راهبردهای مدیریتی برای تحرک بخشی و بسیج منابع(استرداد هزینه ، اصلاح مالیات بر دارایی ، مشارکت مردمی ، قراردادهای با مالیات کمتر ، اصلاح مدیریت مالی و ذیجسای)</p> <p>۱۲- اصلاحات شهری و منطقه ای و راهبردهایی برای ارتقای مدیریت زیرساختها و ارائه خدمات(سامانه هایی برای شفاف سازی و محاسبه پذیری ، مشارکت اجتماع محلی ، حکمروایی و مدیریت مبتنی بر اطلاعات و شبکه و سایر)</p>			
منابع:			
<p>۱. سیف الدینی، فرانک(۱۳۸۲) ، مبانی برنامه ریزی شهری، تهران: آبیژ.</p> <p>2- Tewari, Vinod (2008), Urban infrastructure Management and regulation.</p>			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

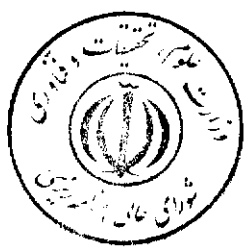
عنوان درس: روابط متقابل شهر و روستا	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری - عملی	دروس پیش نیاز: مبانی جغرافیای شهری، مبانی جغرافیای روستایی
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان شهری یا جغرافیدان روستایی	تعداد ساعت: ۵۱	آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی ■ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □ ندارد □	

اهداف:

هدف اصلی از تدریس روش تحقیق آشنایی دانشجویان با مفاهیم و فلسفه تحقیق علمی و چگونگی انجام آن در تئوری و عمل می باشد. اهداف فرعی؛ شناخت انواع روش تحقیق به لحاظ ماهیت و روش شناسی آن، آشنایی با روش های جمع آوری اطلاعات اسنادی - کتابخانه ای و در عین حال روش های میدانی تحقیق، چگونگی نمونه گیری، استخراج، تلفیق و ترکیب اطلاعات میدانی و نهایتاً تجزیه و تحلیل کمی و کیفی تحقیق، آشنایی با ویژگی پژوهش های شهری و روستایی و ابعاد آن، چگونگی تحقیق در روابط اداری، اقتصادی، تجاری، تعاملات اجتماعی، تحرکات جمعیتی، دگرگونی های ساختاری و غیره در شهر و روستا می باشد.

سرفصل ها:

- ۱- روابط شهر و روستا، مفاهیم و ابعاد آن (حوزه جذب، حوزه نفوذ، حوزه تأثیر، حوزه کشش، پسرکانه شهری و ...)
- ۲- دیدگاههای نظری و روابط شهر و روستا در ایران؛
- الف- دیدگاه نظام سرمایه داری بهره بری مبتنی بر بهره کشی مالکان و شهرنشینان از روستاییان (سرمایه داری بهره بری ایستا)، هانس بویک
- ب- دیدگاه نظام سرمایه داری بهره بری و تأثیرات مثبت و انتشار نوآوری های شهری به روستاها (سرمایه داری بهره بری پویا)، اویگن ویرت
- ج- دیدگاه سرمایه داری بهره بری و گسترش شهر در شرق اسلامی، اکارت اهلرز
- د- دیدگاه روابط شهر و روستا و دوام و بقای ساخت فنودالی در کشاورزی و سایر فعالیت های اقتصادی، پل وارد انگلش
- ه- نظریه قطب رشد (فرانسوا پرو) و دیدگاه توسعه روستا- شهری (جان فریدمن)
- و- نظریه روابط شهر و روستا و مکانهای مرکزی (کریستالر+ لوش)
- ز- دیدگاه عملکردهای شهری در توسعه روستایی (UFRD)، دنیس راندنیللی
- ۳- روابط اداری (روابط تثبیت شده یا اجباری) شهر و روستا و ابعاد آن
- ۴- روابط اقتصادی (مناسبات انعطاف پذیر یا اختیاری) شهر و روستا و ابعاد آن
- ۵- روابط تجاری و بازرگانی شهر و روستا و ابعاد آن
- ۶- روابط شهر و روستا و شبکه تعاملات اجتماعی- فرهنگی
- ۷- روابط شهر و روستا و تحرکات جمعیتی
- ۸- روابط شهر و روستا و دگرگونی های ساختاری
- ۹- روابط شهر و روستا و تعادل اکولوژیک
- ۱۰- روابط شهر و روستا در ایران قبل از اسلام
- ۱۱- روابط شهر و روستا در ایران بعد از اسلام
- ۱۲- روابط شهر و روستا در ایران در دوره معاصر
- ۱۳- روابط شهر و روستا در ایران بعد از اصلاحات ارضی
- ۱۴- روابط شهر و روستا در ایران بعد از انقلاب اسلامی

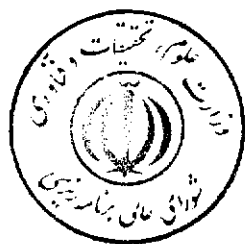

<p>۱۵- شکل گیری دولت شهرها و روابط شهر و روستا در ایران</p> <p>۱۶- شکل گیری قطب های صنعتی، توسعه نامتوازن و روابط شهر و روستا در ایران</p> <p>۱۷- روابط شهر و روستا و تأثیرپذیری آن از درآمدهای نفتی و وابستگی به اقتصاد پولی</p> <p>۱۸- وابستگی اداری- خدماتی رو به گسترش روستاها به شهرها پس از انقلاب اسلامی</p> <p>۱۹- سرمایه گذاری های گسترده در شهرها و تسلط تجاری روز افزون آن بر روستاها پس از انقلاب اسلامی</p>	
<p>منابع اصلی:</p> <p>۱- مؤمنی، مصطفی (۱۳۷۷)، پایگاه جغرافیای شهری در ایران، تهران: فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران</p> <p>۲- لینچ، کنت (۱۳۸۶)، روابط متقابل شهر و روستا در کشورهای در حال توسعه، ترجمه محمد رضا رضوانی و داوود شیخی، تهران: انتشارات پیام.</p> <p>۳- رضوانی، علی اصغر (۱۳۸۵)، روابط متقابل شهر و روستا با تأکید بر ایران، تهران: انتشارات پیام نور.</p> <p>۴- حسامیان، فرخ و دیگران (۱۳۷۷)، شهر نشینی در ایران، تهران: انتشارات آگاه.</p>	

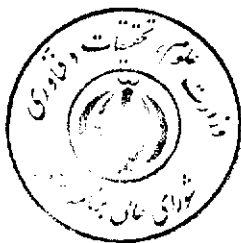
سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	اکوتوریسم و ژئوپارکها	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: مبانی جغرافیای گردشگری
تخصص مورد نیاز برای تدریس:	جغرافیدان گردشگری	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☒
اهداف:				
<p>هدف اصلی آشنایی دانشجویان با اکوتوریسم، ژئوپارک و کارکردهای آن می باشد.</p> <p>اهداف فرعی دربرگیرنده اکوتوریسم، مفاهیم و ابعاد آن و همچنین ژئوپارک، مفاهیم و ابعاد آن، دیدگاه های نظری و تئوریهای اکوتوریسم و ژئوپارکها، تجارت بین المللی اکوتوریسم، سیاستگذاری اکوتوریسم، اکوتوریسم و توسعه پایدار، اکوتوریسم و گردشگری ساحلی، کوهستانی، جنگلی، حیات وحش، دریایی، غارها و غیره می باشد.</p>				
سرفصل ها:				
<ol style="list-style-type: none"> ۱- اکوتوریسم چیست؟ ژئوپارک کدام است؟ ۲- دیدگاههای نظری و تئوری اکوتوریسم و ژئوپارک ۳- اکوتوریسم و ژئوپارکها و تجارت بین المللی آن ۴- ساستگذاری اکوتوریسم و ژئوپارکها ۵- اکوتوریسم و ژئوپارکها و توسعه پایدار ۶- اکوتوریسم و مناطق حفاظت شده ۷- اکوتوریسم و گردشگری ساحلی ۸- گردشگری و ژئوپارکها ۹- گردشگری و کوهنوردی ۱۰- گردشگری و پیستهای اسکی کوهستانی ۱۱- گردشگری و صید و شکار در نواحی جنگلی ۱۲- حیات وحش و گردشگری ۱۳- جزایر دریایی و گردشگری ۱۴- غارهای طبیعی گردشگری ۱۵- چشمه های آب گرم و گردشگری ۱۶- چشم اندازهای کوهستانی - جنگلی و گردشگری ۱۷- پارک های ملی جنگلی و گردشگری ۱۸- استقرارگاههای عشایری و گردشگری ۱۹- گردشگری روستایی و سکونتگاههای متنوع آن ۲۰- گردشگری و مناطق منحصر به فرد اکولوژیکی ۲۱- اصول و مبانی ژئوپارکها ۲۲- شبکه ژئوپارکهای جهانی ۲۳- جنبه های اقتصادی و اجتماعی ژئوپارکها 				

منابع:

- ۱- ای. فنل، دیوید (۱۳۸۵)، مقدمه ای بر طبیعت گردی، ترجمه جعفر اولادی قادیکلایی، مازندران: انتشارات دانشگاه مازندران.
- ۲- راهکارهای توسعه بهینه زیست محیطی در گردشگری ساحلی، ترجمه سیده زهراچور و خشنودی، انتشارات سازمان حفاظت محیط زیست. ۱۳۸۰
- ۳- فائو (۱۳۸۲)، راهنمای طرح ریزی پارک های ملی، ترجمه هنریک مجنونیان، تهران: انتشارات سازمان محیط زیست.
- ۴- ایندینگتن، جی. ام (۱۳۸۴)، اکوتوریسم، ترجمه اسماعیل کهرم، تهران: انتشارات سازمان محیط زیست.
- ۵- مجنونیان، هنریک (۱۳۷۴)، مباحثی پیرامون پارکها، فضای سبز و تفرجگاهها، تهران: سازمان پارکها و فضای سبز شهرداری تهران.
- ۶- مجموعه مقالات کنفرانس ژئوپارکها در قشم، ۱۳۸۶.

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	کاربری اراضی منطقه ای	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری / عملی	وضعیت پیش نیاز:
تخصص مورد نیاز برای تدریس:	تعداد ساعت: ۵۱	نوع آموزش عملی: دارد ■ ندارد □	سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه ■ سمینار □	ندارد
اهداف: جغرافیا و برنامه ریزی شهری آشنایی دانشجویان با کاربری زمین در منطقه				
مفاد سرفصل ها:				
<p>۱- تعاریف و مفاهیم</p> <p>۲- ویژگی ها و ماهیت زمین و کاربری ها</p> <p>۳- اهداف کاربری زمین (مشمول بر اهداف محیطی، اجتماعی، اقتصادی، کالبدی)</p> <p>۴- دیدگاهها و نظریه های مختلف در باب کاربری اراضی مشتمل بر نظریه اجتماعی زمین، نظریه کالبدی زمین و ...</p> <p>۵- فرآیند برنامه ریزی کاربری اراضی</p> <p>۶- معیارهای بهینه در مکان یابی فعالیت ها</p> <p>۷- انواع کاربری زمین در منطقه</p> <p>۸- استانداردها در برنامه ریزی کاربری زمین</p> <p>۹- تکنیک های مربوط به کاربری اراضی منطقه ای</p> <p>۱۰- تاثیر سیاست ها و عوامل مختلف از جمله اقتصاد سیاسی در تغییرات کاربری مناطق</p> <p>۱۱- تاثیرات طرحها و برنامه ها در تغییرات کاربری اراضی منطقه</p>				
منابع:				
<p>۱- زیاری، کرامت اله (۱۳۸۶)، برنامه کاربری اراضی شهری، یزد: انتشارات دانشگاه یزد.</p> <p>۲- پور محمدی، محمدرضا (۱۳۸۰)، برنامه ریزی کاربری اراضی شهری، تهران: انتشارات سمت.</p>				

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: پروژه	تعداد واحد: ۳	نوع واحد: عملی	وضعیت پیش نیاز: دانشجوی در سال آخر تحصیلی می تواند درس پروژه را انتخاب کند.
استاد متخصص برای تدریس: از اساتید گرایش تخصصی کاربردی مربوطه	تعداد ساعت: ۵۱	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه ■ سمینار □	
اهداف:	ایجاد توانایی و شکوفایی قابلیت های تخصصی، کارشناسی و مهارتی دانشجویان به منظور کاربرد آموخته های دانش جغرافیا برای حل مسائل فضائی و بهینه سازی ساختار ها و سیستمهای فضائی در ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، زیستگاهی، طبیعی و ...		
سرفصل ها:	<p>۱- موضوع پروژه باید حل یک مساله فضائی، طراحی یک برنامه، ارائه یک طرح و یا بهینه سازی ساختارها و سیستم های فضائی متناسب با گرایش تخصصی کاربردی مربوطه باشد.</p> <p>۲- عنوان پروژه با پیشنهاد دانشجو/ دانشجویان و تایید استاد راهنما و تصویب نهایی گروه جغرافیای مربوطه تعیین می شود.</p> <p>۳- پروژه به صورت فردی یا گروهی (حداکثر ۳ نفر) و به راهنمایی یکی از اساتید گرایش تخصصی کاربردی مربوطه توسط دانشجویان اجرا می شود.</p> <p>۴- بعد مطالعاتی و عملیاتی پروژه به منظور ایجاد و افزایش توان کارشناسی و مهارتی دانشجویان و با هدف کاربردی کردن آموخته های دانش جغرافیا در محیط واقعی باید لحاظ شود.</p> <p>۵- حتی المقدور نیازهای بازار کار و سازمانهای اداری و اجرایی مربوطه چه در بخش دولتی و چه در بخش های خصوصی و تعاونی به هنگام پیشنهاد و تصویب پروژه مد نظر قرار گیرد و متقابلاً از همکاری های آنها استفاده به عمل آید.</p> <p>۶- بعد فضایی جغرافیایی موضوع پروژه در گرایش تخصصی مربوطه مد نظر قرار گیرد و بر حل، بهینه سازی و یا توسعه پایدار یک پدیده فضایی در ابعاد مختلف سکونتگاهی، زیستگاهی، اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، طبیعی و سرزمینی تاکید شود.</p> <p>۷- پس از اتمام کار، پروژه در جلسه ای با حضور و ریاست استاد راهنما، نماینده مدیر گروه جغرافیا و یکی دیگر از اساتید گرایش تخصصی کاربردی مربوطه مورد ارزیابی قرار گرفته و نمره آن برای دانشجو (فرد یا افراد گروه) توسط استاد راهنما تعیین می شود.</p> <p>۸- توصیه می شود گروه جغرافیا در جلسه مزبور از نماینده سازمانها و دستگاههای اجرایی مربوطه در محل برای حضور و آشنایی با نتایج کار دعوت به عمل آورد.</p>		

